

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Korejské a české svátky a tradice

Korean and Czech Holidays and Traditions

OLOMOUC 2021 Lucie Snášelová

vedoucí diplomové práce: Mgr. Blanka Ferklová, Ph.D.

Já, Lucie Snášelová, čestně prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou práci na téma *Korejské a české svátky a tradice* vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité prameny.

V Olomouci dne.....

Podpis.....

Anotace

Jméno a příjmení:	Lucie Snášelová
Název fakulty a katedry:	Filozofická fakulta, Katedra asijských studií
Název práce:	Korejské a české zvyky a tradice
Vedoucí práce:	Mgr. Blanka Ferklová, Ph.D.
Počet stran:	75
Počet znaků:	109 742
Počet titulů použité literatury:	24
Počet příloh:	2
Klíčová slova:	korejské svátky, korejské tradice, korejské zvyky, české svátky, české tradice, české zvyky, srovnání českých a korejských svátků

Cílem mé bakalářské práce je představit dva nejdůležitější svátky Jižní Koreje – *Söllal* a *Čchusök* a České republiky – Vánoce a Velikonoce. Začátek práce věnuji úvodu o kalendářích a historii vývoje kalendáře v obou zemích. V hlavní části se pak zabývám již konkrétními svátky, u kterých nejen specifikuji jejich způsob oslav, klíčové aktivity a podávané pokrmy, ale zároveň k nim pro srovnání přiřazuji svátky stejné či podobné v zemi druhé. Každá kapitola končí souhrnným shrnutím. V závěru práce se zabývám rozбором dotazníku zaměřeného na způsob oslav vybraných českých a korejských svátků Korejci žijícími v České republice.

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí práce Mgr. Blance Ferklové, Ph.D. za její cenné rady, které mi v rámci bakalářské práce poskytla, za její ochotu, trpělivost, vstřícnost a čas, které mi věnovala. Dále bych chtěla poděkovat své rodině a přátelům za jejich psychickou podporu, která mi umožnila mou práci dokončit.

Obsah

ÚVOD.....	9
1 KALENDÁŘ.....	11
1.1 HISTORIE KOREJSKÉHO KALENDÁŘE	11
1.2 HISTORIE KALENDÁŘE POUŽÍVANÉHO V ČESKÉ REPUBLICE.....	15
2 SVÁTKY, ZVYKY A TRADICE	16
2.1 SVÁTKY	16
2.1.1 <i>České svátky</i>	16
2.1.2 <i>Korejské svátky</i>	17
2.2 ZVYKY A TRADICE.....	18
2.2.1 <i>Tradiční kroje v Koreji a v Česku</i>	18
2.2.2 <i>Tradiční korejská kuchyně</i>	21
3 NOVÝ ROK.....	22
3.1 KOREJSKÝ NOVÝ ROK – SÖLLAL	22
3.1.1 <i>Pověry</i>	22
3.1.2 <i>Rituály, obřady</i>	23
3.1.3 <i>Sölbim</i>	24
3.1.4 <i>Tradiční pokrmy</i>	24
3.1.5 <i>Novoroční tradice</i>	25
3.1.6 <i>Novoroční dary</i>	27
3.2 NOVÝ ROK V KOREJI PODLE GREGORIÁNSKÉHO KALENDÁŘE.....	27
3.3 NOVÝ ROK V ČESKÉ REPUBLICE	28
3.3.1 <i>Silvestrovské oslavy</i>	29
3.3.2 <i>Tradiční pokrmy</i>	29
3.3.3 <i>Novoroční tradice</i>	30
3.3.4 <i>Novoroční pověry</i>	30
3.4 SROVNÁNÍ A SHRUTÍ.....	31
4 OSLAVA SKLIZNĚ A UCTÍVÁNÍ PŘEDKŮ	32
4.1 ČCHUSÖK.....	32
4.1.1 <i>Historický původ</i>	32
4.1.2 <i>Rituály, obřady</i>	33

4.1.3	<i>Tradiční pokrmy</i>	33
4.1.4	<i>Tradiční hry a tance</i>	34
4.2	DOŽÍNKY	35
4.3	DUŠIČKY	37
4.4	SHRnutí A SROVNÁNÍ.....	38
5	VELIKONOCE A OSLAVY JARA	39
5.1	ČESKÉ VELIKONOCE	39
5.1.1	<i>Velikonoční zvyky a tradice</i>	40
5.1.2	<i>Tradiční pokrmy</i>	41
5.2	KOREJSKÉ VELIKONOCE	41
5.3	TANO	42
5.3.1	<i>Tradiční hry a zvyky</i>	43
5.3.2	<i>Tradiční pokrmy</i>	44
5.4	SHRnutí A SROVNÁNÍ.....	44
6	VÁNOCE	46
6.1	ČESKÉ VÁNOCE.....	46
6.1.1	<i>Advent</i>	47
6.1.2	<i>Štědrý večer</i>	47
6.1.3	<i>Vánoční symboly</i>	50
6.2	VÁNOCE V KOREJI.....	51
6.2.1	<i>Křesťanství v Koreji</i>	51
6.2.2	<i>Historie Vánoc v Koreji</i>	52
6.2.3	<i>Korejské Vánoce dnes</i>	54
6.3	SROVNÁNÍ A SHRnutí.....	55
7	ROZBOR DOTAZNÍKU	57
	ZÁVĚR	64
	PŘÍLOHY	66
	SUMMARY	69
	SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY	70

Seznam obrázků, grafů a tabulek

Obrázek 1 Přehled všech kombinací názvů nebeských kmenů a pozemských větví.....	14
Obrázek 2 Korejský tradiční kroj.....	20
Obrázek 3 Obřad Čcharje	24
Obrázek 4 Podoba létajícího draka	26
Obrázek 5 Koláčky songpchjŏn	34
Graf 1 Respondenti podle věkové kategorie.....	57
Graf 2 Respondenti podle délky pobytu v České republice.....	58
Graf 3 Respondenti podle náboženského vyznání	58
Graf 4 Nejčastější vánoční zvyky a tradice prováděné dotázanými respondenty.....	59
Graf 5 Nejčastější velikonoční zvyky a tradice prováděné dotázanými respondenty	60
Graf 6 Způsoby, kterými respondenti slaví Čchusŏk v České republice	60
Graf 7 Počet respondentů, kteří upřednostňují Nový rok v Česku nebo Sŏllal	61
Graf 8 Způsoby, kterými respondenti slaví Sŏllal v České republice	61
Graf 9 České svátky slavené dotázanými respondenty.....	62
Graf 10 Nejdůležitější korejské svátky podle dotázaných respondentů	62
Graf 11 Počet respondentů, kteří vlastní hanbok	63
Tabulka 1 Nebeské kmeny a pozemské kmeny šedesátkového cyklu.....	13
Tabulka 2 Státní a ostatní svátky České republiky	17
Tabulka 3 Státní svátky v Jižní Koreji.....	17

Ediční poznámka

Pro přepis korejských názvů a jmen jsem se ve své práci rozhodla využít českou populární transkripci, veškeré přepisy jsou zvýrazněny kurzívou.

Na konci bakalářské práce je obsažen rejstřík, ve kterém jsou veškerá užitá slova vypsána včetně názvu v *hangŭl* a s odkazem na jednotlivé stránky.

Úvod

Tématem mé bakalářské práce jsou korejské a české svátky a tradice. Ačkoliv existují svátky, které se slaví téměř všude na celém světě, je vždy fascinující, jak se jednotlivé zvyky a tradice, které se k nim pojí, liší v daných zemích. A v některých případech dokonce existují svátky, které bychom k těm našim přirovnávali jen těžko. Tahle myšlenka mě vedla k zamyšlení se, jak moc se vlastně svátky v České republice liší od těch korejských. Mým cílem je proto vytvořit práci, ve které nejen objasním vybrané svátky obou zemí, ale zároveň je i srovnám a pokusím se nalézt podobnosti.

Protože je nemožné podrobněji popsat jednotlivé svátky daných zemí a následně je porovnat v rozsahu bakalářské práce, rozhodla jsem se z každé země zvolit pouze dva z nich, které jsou pro tu zemi nejdůležitější. Ty pak porovnáme se stejnými svátky druhé země. Protože si plně uvědomuji, že některé z nich lze porovnat s více svátky, bude jich v práci zmíněných více. Každému okruhu oslav přitom věnuji jednu celou kapitolu, v práci tedy ve finále budou obsaženy čtyři kapitoly zabývající se konkrétními svátky.

V případě Jižní Koreje jsem vybrala svátky *Söllal* a *Čchusök*. *Söllal* je oslavou lunárního Nového roku a slaví se podle lunárního kalendáře odděleně od Nového roku, jaký známe my. V kapitole zmíním i Nový rok podle gregoriánského kalendáře jak v Koreji, tak u nás. *Čchusök* je zase oslavou sklizně a souvisí s uctíváním předků. Lze jej obecně srovnat s českými dožínkami, navíc zmíním i Dušičky. V rámci České republiky jsem zvolila Velikonoce a Vánoce. Oba svátky se v Koreji považují za svátky křesťanské a literárních zdrojů zabývajících se jimi je skutečně málo. O Velikonocích se v rámci Koreje nezmiňuje vůbec a Vánocům je obvykle věnován pouze krátký odstavec. Z toho důvodu jsem pojala tuto práci jako výzvu k tomu, aby poskytla materiály týkající se oslav svátků, bez kterých si v Česku neumíme život představit.

V úvodní kapitole zmíním tři typy kalendářů a následně se zaměřím na vývoj kalendáře korejského a českého. V další kapitole, týkající se svátků, zvyků a tradic, představím korejský tradiční oděv a srovnám jej s krojem českým. Stručně charakterizuji i tradiční korejskou kuchyni. V hlavní části své práce budu pojednávat již o konkrétních svátcích, u kterých specifikuji jejich historii, tradice a typické tradiční pokrmy, na závěr každé kapitoly bude shrnutí a srovnání. Na konci bakalářské práce bude i dotazník, který v mé práci slouží spíše jako doplněk, než aby na něm byla má práce postavena.

V dotazníku se pokusím zjistit, jak vnímají mé vybrané české a korejské svátky Korejci, kteří žijí v České republice.

1 Kalendář

Kalendář je způsob počítání času a mnoho starých kultur mělo své vlastní specifické.¹ Podle toho, kterému z hlavních cyklických pohybů dává kalendář přednost, můžeme kalendáře rozdělit na 3 typy – lunární, solární a lunisolární.

Lunární (měsíční) kalendář patří mezi nejstarší systém pro členění času a je založen na pohybu Měsíce.² Základní jednotkou je synodický měsíc³, přičemž lunární rok obsahuje těchto měsíců dvanáct. Délka jednoho měsíce se střídá mezi 29 a 30 dny⁴, rok má tedy střídavě 354 a 355 dnů.⁵ Protože začíná každý rok o 11 dnů dříve, v průběhu doby si projde všemi ročními obdobími. Tím se liší od kalendáře solárního.⁶

Solární (sluneční) kalendář je naopak založený na vzájemném pohybu Slunce a Země, avšak řídí se pouze délkou tropického roku⁷ a odpovídá pravidelným střídáním se ročních období, na oběh Měsíce okolo Země ale nemá kalendář vliv.⁸

Lunisolární kalendář je kombinací slunečního a měsíčního kalendáře, přičemž se snaží odstranit jejich nedostatky. Jeho rok má 12 lunárních měsíců po 29 a 30 dnech a každý měsíc začíná novoluním. Kromě toho je vkládán přestupný třináctý měsíc. Dvanáctiměsíční roky mají 353–355 dnů a přestupné třináctiměsíční roky mají 383–385 dnů.⁹ Délka roku je upravená tak, aby jednotlivá období kalendářního roku nastávala vždy ve stejné roční době.¹⁰

1.1 Historie korejského kalendáře

Tradiční korejský kalendář vznikl z čínského a za svůj počátek si zvolil rok 2637 př. n. l. Tento kalendář je kombinací solárního a lunárního kalendáře a řadí roky do šedesátiletých cyklů, přičemž má každý cyklus své jméno složené z kombinací čínských znaků, tzv. nebeských kmenů a pozemských větví.¹¹ Nebeských kmenů je deset a jsou

¹ Existuje takhle například egyptský, řecký, židovský, islámský, mayský, keltský kalendář.

² BLÁHOVÁ, Marie. *Historická chronologie*. Praha: Libri, 2001. s. 77.

³ Časový úsek mezi dvěma po sobě jdoucími fázemi, např. od novu po nov.

⁴ Počet dnů v jednotlivých měsících se měnil tak, aby byl první den měsíce totožný s příchodem „nového Měsíce“ na nebi.

⁵ KRÍŽEK, M. Jak vznikl náš kalendář. *Geografické rozhledy*. 2006, 15(4), 2–4.

⁶ BLÁHOVÁ, Marie. *Historická chronologie*. Praha: Libri, 2001. s. 78.

⁷ Časový úsek mezi dvěma po sobě následujícími průchody středu Slunce bodem jarní rovnodennosti.

⁸ Tamtéž, s. 81.

⁹ KRÍŽEK, M. Jak vznikl náš kalendář. *Geografické rozhledy*. 2006, 15(4), 2–4.

¹⁰ BLÁHOVÁ, Marie. *Historická chronologie*. Praha: Libri, 2001. s. 79.

¹¹ LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. 2019. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 10.

asociovány s pozemskými prvky, jako je voda, vzduch, země, oheň a kov. Každý prvek přitom představuje dva principy, ženský a mužský – jin a jang. Pozemské větve odpovídají posloupnosti dvanácti zvířat čínského zvěrokruhu (krysa, buvol, tygr, zajíc, drak, had, kůň, koza, opice, kohout, pes a vepř). Každý lunární rok je tedy označen názvem složeným z těchto dvou znaků. Lunární roky s tímto názvem se pak opakují každých šedesát let.¹² Například rok 2021 je ve znamení záporného kovového buvola, tento rok se podle lunárního kalendáře v korejštině jmenuje *sin-čchuk*. Stejný název měl třeba i rok 1961 nebo 1901.

V letech 270–963 užívaly staré korejské státy své vlastní éry, korespondující s označením vlády konkrétního krále, někdy v kombinaci s čínskými érami. Tento systém pokračoval až do roku 1894, ve kterém se změnilo pouze pořadí ve prospěch čínské éry. V roce 1895 se pak používal lunární kalendář, který byl odvozen od počátku panování vládců království *Čoson* (založeno 1392).¹³ Důvodem byla snaha posílit suverenitu poté, co Čína prohrála čínsko-japonskou válku.

Lunární kalendář byl oficiálně nahrazen solárním kalendářem gregoriánským¹⁴ dne 1. 1. 1896 a používá se v Jižní Koreji dodnes. Byl vyhlášen společně s korejskou vládnoucí érou *kōnjang*, která doslova znamená „přijetí západního kalendáře“.¹⁵

Ačkoliv je to více než 100 let od zavedení nového kalendáře, podle lunárního kalendáře se slaví stále některé významné svátky. Mezi ně patří například oslava lunárního Nového roku, který spadá na první den lunárního kalendáře. Dalším významným dnem jsou Buddhovy narozeniny nebo třídní oslava sklizně – *Čchusŏk*. Důležitá data jako historické události nebo narozeniny králů jsou stále uváděna podle staršího způsobu.¹⁶ Kromě toho je lunární kalendář využíván farmáři, kterým pomáhá rozhodnout se, kdy by měli sázet a sklízet plodiny.¹⁷ Někteří lidé podle lunárního kalendáře slaví i své narozeniny.¹⁸

---

¹² SOHN, Ho-min. *Korean Language in Culture and Society*. University of Hawaii Press, 2006. s. 87–88.

¹³ LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. 2019. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 10.

¹⁴ Jedná se o stejný kalendář, který se využívá u nás.

¹⁵ LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. 2019. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 10.

¹⁶ Tamtéž.

¹⁷ OAK, Susan, and Virginia Martin. 2006. *American Korean Contrasts: Patterns and Expectations in the U.S. and Korea*. Hollym. s. 196.

¹⁸ SHAFFER, David. *Seasonal customs of Korea*. Seoul: Korea Foundation, 2012. III. The Lunar Year and the Seasonal Customs of the Twelve Months.

Tabulka 1 Nebeské kmeny a pozemské kmeny šedesátkového cyklu

Deset nebeských kmenů (sipkan 십간)							Dvanáct pozemských větví (sibidži 십이지)				
	Čínský znak	Hangül	Transkripce	Jin Jang	Element	Směr		Čínský znak	Hangül	Transkripce	Zvíře
1	甲	갑	kap	jang	dřevo	východ	1	子	자	ča	krysa
2	乙	을	ül	jin			2	丑	축	čchuk	buvol
3	丙	병	pjõng	jang	oheň	jih	3	寅	인	in	tygr
4	丁	정	čõng	jin			4	卯	묘	mjo	zajíc
5	戊	무	mu	jang	země	střed	5	辰	진	čin	drak
6	己	기	ki	jin			6	巳	사	sa	had
7	庚	경	kjõng	jang	kov	západ	7	午	오	o	kůň
8	辛	신	sin	jin			8	未	미	mi	koza
9	壬	임	im	jang	voda	sever	9	申	신	sin	opice
10	癸	계	kje	jin			10	酉	유	ju	kohout
							11	戌	술	sul	pes
							12	亥	해	hä	prase

Každý element má dva principy – jin a jang. Jin představuje záporný, ženský rod, který je popisován jako působící temně, jang naopak představuje kladný, mužský rod, ten je charakterizován jako světlejší element působící vesele.

甲子 갑자 <i>kapcha</i> 1924 1984	乙丑 을축 <i>ülch'uk</i> 1925 1985	丙寅 병인 <i>pyöngin</i> 1926 1986	丁卯 정묘 <i>chöngmyo</i> 1927 1987	戊辰 무진 <i>mujin</i> 1928 1988	己巳 기사 <i>kisa</i> 1929 1989	庚午 경오 <i>kyönggo</i> 1930 1990	辛未 신미 <i>sinmi</i> 1931 1991	壬申 임신 <i>imsin</i> 1932 1992	癸酉 계유 <i>kyeyu</i> 1933 1993
甲戌 갑술 <i>kapsul</i> 1934 1994	乙亥 을해 <i>ürhae</i> 1935 1995	丙子 병자 <i>pyöngja</i> 1936 1996	丁丑 정축 <i>chöngch'uk</i> 1937 1997	戊寅 무인 <i>muin</i> 1938 1998	己卯 기묘 <i>kimyo</i> 1939 1999	庚辰 경진 <i>kyöngjin</i> 1940 2000	辛巳 신사 <i>sinsa</i> 1941 2001	壬午 임오 <i>imo</i> 1942 2002	癸未 계미 <i>kyemi</i> 1943 2003
甲申 갑신 <i>kapsin</i> 1944 2004	乙酉 을유 <i>üryu</i> 1945 2005	丙戌 병술 <i>pyöngsul</i> 1946 2006	丁亥 정해 <i>chönghae</i> 1947 2007	戊子 무자 <i>muja</i> 1948 2008	己丑 기축 <i>kich'uk</i> 1949 2009	庚寅 경인 <i>kyöngin</i> 1950 2010	辛卯 신묘 <i>sinmyo</i> 1951 2011	壬辰 임진 <i>imjin</i> 1952 2012	癸巳 계사 <i>kyesa</i> 1953 2013
甲午 갑오 <i>kabo</i> 1954 2014	乙未 을미 <i>ülmi</i> 1955 2015	丙申 병신 <i>pyöngsin</i> 1956 2016	丁酉 정유 <i>chöngyu</i> 1957 2017	戊戌 무술 <i>musul</i> 1958 2018	己亥 기해 <i>kihae</i> 1959 2019	庚子 경자 <i>kyöngja</i> 1960 2020	辛丑 신축 <i>sinch'uk</i> 1961 2021	壬寅 임인 <i>imin</i> 1962 2022	癸卯 계묘 <i>kyemyo</i> 1963 2023
甲辰 갑진 <i>kapchin</i> 1964 2024	乙巳 을사 <i>ülsa</i> 1965 2025	丙午 병오 <i>pyöngo</i> 1966 2026	丁未 정미 <i>chöngmi</i> 1967 2027	戊申 무신 <i>musin</i> 1968 2028	己酉 기유 <i>kiyu</i> 1969 2029	庚戌 경술 <i>kyöngsul</i> 1970 2030	辛亥 신해 <i>sinhae</i> 1971 2031	壬子 임자 <i>imja</i> 1972 2032	癸丑 계축 <i>kyech'uk</i> 1973 2033
甲寅 갑인 <i>kabin</i> 1974 2034	乙卯 을묘 <i>ülmyo</i> 1975 2035	丙辰 병진 <i>pyöngjin</i> 1976 2036	丁巳 정사 <i>chöngsa</i> 1977 2037	戊午 무오 <i>muo</i> 1978 2038	己未 기미 <i>kimi</i> 1979 2039	庚申 경신 <i>kyöngsin</i> 1980 2040	辛酉 신유 <i>sinyu</i> 1981 2041	壬戌 임술 <i>imsul</i> 1982 2042	癸亥 계해 <i>kyehae</i> 1983 2043

Obrázek 1 Přehled všech kombinací názvů nebeských kmenů a pozemských větví¹⁹

Významným kalendářem v Koreji, ačkoliv neoficiálním, byl i kalendář pojmenovaný podle legendárního *Tanguna*²⁰ – *tangi*. Za jeho počátek byl zvolen rok založení prvního mytického státu *Ko Čoson*, ke kterému údajně došlo 2333 př. n. l. Ačkoliv byl kalendář zaveden o mnoho dříve při reformách *kabo* roku 1894, oficiálně se používal až po osvobození, což bylo v letech 1945–1962. Do té doby se používal vedle japonského kalendáře neoficiálně.²¹ Fungoval tak, že se k roku podle gregoriánského kalendáře přičetlo číslo 2333, tedy rok 2021 by byl podle *tangi* 4354.

¹⁹ SOHN, Ho-min. *Korean Language in Culture and Society*. University of Hawaii Press, 2006. s. 90.

²⁰ Hrdina korejské mytologie, ve které je uctíván jako zakladatel prvního korejského státu *Ko Čoson*.

²¹ LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 10.

1.2 Historie kalendáře používaného v České republice

Gregoriánský kalendář, který se v České republice používá dodnes, vznikl z kalendáře juliánského. Juliánský kalendář vychází z původního římského kalendáře a zavedl jej Julius Caesar v roce 45 př. n. l. Podle tohoto kalendáře měl rok 365,25 dní, proto platilo pravidlo, že tři roky budou mít 365 dní a každý čtvrtý rok bude mít 366 dní. Rok obsahoval 12 měsíců.²²

Přestože byl kalendář přesnější než ty dosavadní, obsahoval několik nedostatků, které se časem začaly projevovat. Z nich hlavní problém byl, že je rok podle juliánského kalendáře o něco delší, než je skutečný tropický rok (přibližně o 11 minut). Za 128 let to byl rozdíl jednoho dne, v roce 1582 už byl rozdíl o něco podstatnější, kdy se jednalo o rozdíl 10 dnů.²³

O nepřesnosti kalendáře se vědělo již dříve, k jeho úpravě ale došlo až v roce 1582, kdy papež Řehoř XIII. vydal gregoriánskou reformu (24. února 1582), podle které se mělo z roku vypustit 11 dní.²⁴ V Čechách byla tato změna přijata až roku 1584.²⁵ Dnes je gregoriánský kalendář využíván při mezinárodních stycích po celém světě.²⁶

Zásadní rozdíl mezi těmito dvěma kalendáři spočívá v přestupných letech. V gregoriánském kalendáři je přestupný každý rok, který je dělitelný čtyřmi. Výjimka je vždy na začátku nového století, kdy k přestupnému roku dochází pouze tehdy, když je zároveň dělitelný 400. To tedy znamená, že přestupný byl například rok 2000, avšak 2100 nebude přestupný, neboť není dělitelný 400.²⁷

---

²² KRÍŽEK, M. Jak vznikl náš kalendář. *Geografické rozhledy*. 2006, 15(4), 2–4.

²³ Tamtéž.

²⁴ Po čtvrtku 4. října 1582 následoval pátek 15. října 1582.

²⁵ Konkrétně to bylo z pondělí 6. ledna na úterý 17. ledna. Ve Slezsku to bylo o 6 dní později a na Moravě byl stále používán juliánský kalendář až do 14. října 1584.

²⁶ Gregoriánský kalendář. *Wikipedie*. [online]. [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: https://https://cs.wikipedia.org/wiki/Gregori%C3%A1nsk%C3%BD_kalend%C3%A1%C5%99

²⁷ KRÍŽEK, M. Jak vznikl náš kalendář. *Geografické rozhledy*. 2006, 15(4), 2–4.

2 Svátky, zvyky a tradice

2.1 Svátky

„Svátek:

Je přerušením všednodenních aktivit, čas pro zastavení se, vytržení ze zápasu o živobytí;

Je branou k vědomí jedinečnosti života, významu společenství, řádu stvoření (přírody);

Je díkyvdáním, prostorem pro radost;

Staví do popředí vzory a hodnoty, kterých je vhodné se držet;

Je setkáním minulosti, přítomnosti a očekáváním budoucnosti;

Vytváří a upevňuje společenství;

Předává poselství.“ (Zimmermannová, 2010, s. 22)

Svátek představuje výjimečný den, během něhož dochází k oslavě například významné události z minulosti, popřípadě se jedná o oslavu v rámci změny přírodního cyklu. Během takového dne je obvyklé odpočinout si od denní rutiny, trávit čas s rodinou, připravovat specifická jídla a dělat aktivity, které jinak nejsou běžné během ostatních dní.

2.1.1 České svátky

Svátky můžeme rozdělit na ty s pevně daným datem podle gregoriánského kalendáře, což znamená, že se konají každý rok ve stejný den. Mezi takové svátky patří například Vánoce, Nový rok, ale také veškeré státní svátky, které odkazují na významné události v minulosti naší České republiky. Dalším typem jsou svátky, jejichž datum je pohyblivé, tímto případem jsou Velikonoce, které se slaví podle lunárního kalendáře vždy první neděli po prvním jarním úplňku, připadají tedy přibližně na konec března až začátek dubna. Posledním typem jsou svátky rodinné, které člověka doprovází od jeho narození až do smrti.

Tabulka 2 Státní a ostatní svátky České republiky

Státní svátky		Ostatní svátky	
1. leden	Den obnovy samostatného českého státu	1. leden	Nový rok
8. květen	Den vítězství	pohyblivý svátek	Velký pátek
5. červenec	Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje	pohyblivý svátek	Velikonoční pondělí
6. červenec	Den upálení mistra Jana Husa	1. květen	Svátek práce
28. září	Den české státnosti	24. prosinec	Štědrý den
28. říjen	Den vzniku samostatného československého státu	25. prosinec	1. svátek vánoční
17. listopad	Den boje za svobodu a demokracii	26. prosinec	2. svátek vánoční

2.1.2 Korejské svátky

Korejské svátky můžeme obdobně rozdělit na tři typy. Kromě státních svátků v Jižní Koreji, které se dnes slaví podle gregoriánského kalendáře, existují i další svátky vycházející z tradic, které se také odkazují na kalendář lunární. Mezi takové svátky patří například *Söllal* nebo *Čchusök*, pro které je typické trávení času s rodinou a uctívání předků. Posledním typem jsou svátky, které se pojí s životními cykly každého Korejce. Jedná se například o *hwangap*, což je oslava šedesátých a také dva z původních čtyř obřadů *sarje*; pohřební a svatební.²⁸

Tabulka 3 Státní svátky v Jižní Koreji

Státní svátky Korejské republiky	
1. leden	Nový rok (podle gregoriánského kalendáře)
1. den 1. lunárního měsíce	Söllal – Nový rok podle lunárního kalendáře
1. březen	Den hnutí za nezávislost
5. květen	Den dětí
8. den 4. lunárního měsíce	Buddhovy narozeniny
6. červen	Den obětí války
15. srpen	Den osvobození
15. den 8. lunárního měsíce	Čchusök – Den díkůvzdání za sklizeň
3. říjen	Den založení státu
9. říjen	Den Hangŭl
25. prosinec	Den narození Ježíše Krista

V příloze je k dispozici podrobnější tabulka.

²⁸ LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 14.

2.2 Zvyky a tradice

Zvyk bychom mohli definovat jako činnost, která se častým prováděním ustaluje, aniž by k tomu někdo dával podnět, přičemž dochází k pravidelnému opakování konkrétního jevu.²⁹ České lidové zvyky mohou být založené na pohanské nebo křesťanské tradici, často se přitom liší kraj od kraje.

Tradice jsou „souhrn myšlenkových, duchovních, uměleckých, ale i praktických vědomostí, dovedností a postojů, které se předávají z generace na generaci, čímž se udržují, prohlubují a šíří“. (Pásková a Zelenka, 2002, s. 573)

Jsou předávány ústně, přičemž nemají nikde písmem ustálenou podobu.³⁰ Nemají svého autora, nejsou prosazovány mocí nebo autoritou a můžeme o tradici mluvit jako o duchovním a kulturním díle. Tradice je součástí nejen náboženství a kultury, ale i civilizace a výchovy.³¹ Za tradici můžeme považovat vše, co můžeme označit slovem folklór³², jedná se v tom případě nejen o různé pohádky, pověsti, písně a tance, ale i zvyky, slavnosti, řemeslné a umělecké výtvoř.³³

2.2.1 Tradiční kroje v Koreji a v Česku

Tradiční korejský kroj se nazývá *hanbok*, přičemž tento termín znamená v doslovném překladu korejský oděv. Jeho historie sahá až do období Tří království (57 př. n. l. až 668 n. l.), což je doložené nástěnnými malbami v hrobkách právě z tohoto období.³⁴

Ženský *hanbok* se skládá z vrchního dílu oděvu nazývaného *čōgori*, který zakrývá ruce a vrchní část těla a vzhledem připomíná velmi krátkou blůzku. V přední části je široká stuha, která se zaplete do speciálního ozdobného vázání a blůzku tak spojuje

---

²⁹ OTTO J., *Ottův slovník naučný: ilustrovaná encyklopedie obecných vědomostí*. 27. díl, [online]. Praha: 1908. [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: <http://www.digitalniknihovna.cz/nkp/view/uuid:cd5b04b0-eb9b-11e4-a511-5ef3fc9ae867?page=uuid:433db460-0ef2-11e5-b269-5ef3fc9bb22f>, s. 729.

³⁰ OTTO, Jan. *Ottův slovník naučný ilustrovaná encyklopedie obecných vědomostí*. 25. díl [online]. Praha, 1906. [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: <https://archive.org/stream/ottvslovnknauni12ottogoog#page/n667/mode/2up>, s. 625–626.

³¹ ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. s. 573.

³² Část lidové kultury zahrnující slovesné, hudební, dramatické a taneční projevy.

³³ OTTO, Jan. *Ottův slovník naučný ilustrovaná encyklopedie obecných vědomostí*. 25. díl [online]. Praha, 1906. [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: <https://archive.org/stream/ottvslovnknauni12ottogoog#page/n667/mode/2up>, s. 625–626.

³⁴ Traditional Korean Clothing. *Life in Korea* [online]. [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: <http://www.lifeinkorea.com/culture/clothes/clothes.cfm>

k sobě. Další částí ženského *hanboku* je sukně *čchima*. Ta má podobu velmi dlouhé obdélníkové látky, která se zavazuje pomocí stuh na obou koncích látky okolo těla už nad prsa, přičemž sahá délkou až ke kotníkům. Modernější sukně mohou obsahovat i ramínka. Pod sukní je taktéž možné nosit ještě bílou spodničku, které se říká *sokčchima*.³⁵

U pánského *hanboku* se vrchní díl také sice nazývá *čōgori*, na rozdíl od ženského je ale mnohem delší, většinou sahal po pás, nebo dokonce ještě níže, přičemž se obdobně vázal v přední části pomocí stuhy. Pánové namísto sukně nosili kalhoty *padži*. Ty jsou velmi volné a zužují se až u kotníků pomocí knoflíků. Vrchní lem kalhot obsahoval stuhu, pomocí které se kalhoty stahovaly.³⁶ Variace mužského i ženského oděvu byly různé – v závislosti na ročním období, společenském postavení nositele či využití.³⁷

Oděvy byly šité z materiálu jako konopí, ramie (látko podobná lnu), bavlna, hedvábí a satén, obarvovány pak byly především přírodními materiály, jako jsou například květiny nebo kůra.³⁸ Dříve nejběžnější barvou byla bílá, která představovala čistotu a cudnost. Kromě bílé se pak velmi hojně vyskytovaly oděvy v červených, modrých a žlutých barvách. Obzvláště *hanboky* u dětí jsou barevné a pestré.³⁹

Mezi oblíbené doplňky ženských *hanboků* patří ozdobné spony ve vlasech zdobené různými barevnými kameny. Za nejvzácnější rodinný majetek se považovaly ozdobné přívěsky *norigä*, které se dědily z generace na generaci. K ukládání drobností se používaly také malé hedvábné váčky s výšivkami, tzv. *čumōni*, které si ženy připevňovaly k pasu. Do vlasů se vkládala stuha *ttānggi*, kterých bylo několik druhů podle příležitosti či podle věku.⁴⁰

Ještě před několika málo desítkami let bylo běžné nosit *hanbok* denně při jakémkoliv typu události. Dnes už se nosí převážně při výjimečných příležitostech; při svatbách a při některých korejských svátcích.

Hanbok je také velmi oblíbenou atrakcí především pro cizince, kteří si mohou tradiční oděv za peníze půjčit a navštívit v nich například různé chrámy či paláce v Soulu, které se v Koreji nachází. Tento vstup pak mají zadarmo.

---

³⁵ CLARK, Donald N. *Culture and Customs of Korea*. Greenwood Press, 2000. s. 108.

³⁶ Tamtéž, s. 108.

³⁷ Tamtéž, s. 109.

³⁸ Traditional Korean Clothing. *Life in Korea* [online]. [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: <http://www.lifeinkorea.com/culture/clothes/clothes.cfm>

³⁹ CLARK, Donald N. *Culture and Customs of Korea*. Greenwood Press, 2000. s. 109.

⁴⁰ LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 104–105.

Obrázek 2 Korejský tradiční kroj⁴¹

Naše lidové kroje jsou ve srovnání s korejskými *hanboky* na první pohled rozpoznatelné. Kroje se u nás liší obdobně podle ročních období, bohatství majitele či události, zároveň se ale liší i v jednotlivých regionech, je proto obtížné je jednoduše popsat, natož srovnat. Každý kroj má v jiném regionu odlišné prvky a jednotlivé části oděvu můžou mít své vlastní názvy. Například ženské šněrovače (živůtku) se v Polabí říká bruslík, na Horácku se takové šněrovače říká zase lajblík.⁴²

Ženské kroje se obecně mohou skládat z bílé košile či košilky, na kterou si ženy oblékají zmíněné šněrovačky (živůtky). Spodní část je tvořena sukni, na kterou se ještě zavazuje zástěra. Na rozdíl od *hanboku* ženy mohou mít odhalené nejen nohy, ale i ruce. Mužský kroj se skládá nejčastěji z bílé košile, na kterou si oblékají vestu a z kalhot, které mohou být pod kolena nebo dlouhé. Boty mohou být vysoké nebo kotníčkové. České kroje jsou nejčastěji kombinací bílé, červené, tmavě modré a černé barvy. Materiály obou oděvů jsou více méně podobné, dříve se oděvy šily například z konopí a lnu, dnes se hojně využívá bavlna, satén a hedvábí. Na české kroje se ještě na rozdíl od korejských používá samet.⁴³

⁴¹ <https://photosw.modoo.at/?link=4z0z8o1n>

⁴² Kroj. *Wikipedie* [online]. [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kroj>

⁴³ Tamtéž.

V obou případech se tradiční kroje nosí už jen v rámci oslav a výjimečných událostí. V Koreji se zároveň nosí i během svatební ceremonie, s čímž se můžeme setkat i v České republice, rozhodně ale ne v takové míře.

2.2.2 Tradiční korejská kuchyně

Korejská kuchyně je z velké části založena na rýži, masu a zelenině. Právě rýže je součástí téměř každého pokrmu, a to nejen při obědě a večeři, ale i snídani. Kromě rýže se hojně vyskytují i nudle, obzvláště pak pšeničné a pohankové. Z luštěnin se nejvíce v jídlech vyskytují červené fazole, které jsou velmi často využívány jako náplň sladkých pokrmů. V případě masa se nejčastěji jedná o maso vepřové a kuřecí, v tradiční kuchyni je nejpoužívanější hovězí. Korejská jídla obsahují výrazné přísady, kterými jsou převážně *kimčchi*⁴⁴, *kočchudžang* (pikantní a ostré fermentované korejské koření), česnek, sójová pasta, ženšen a sezamový olej.⁴⁵

Tradiční metody přípravy jídla jsou fermentování, vaření v páře, grilování, blanšírování a výrazné koření. Naopak pečení a smažení není tak časté, ačkoliv v korejské kuchyni najdeme smažené pokrmy, jako je například *čön*, což je placka na korejský způsob s masem, zeleninou a mořskými plody.⁴⁶ Právě *čön* se velice často objevuje na stolech během svátků.

K jídlům se tradičně podávaly jak slazené, tak neslazené čaje. Konkrétní jídla mají své alkoholické nápoje, se kterými se podávají. Rýžové víno *makkölli* bezkonkurenčně patří k zmíněným plackám *čön*. Naopak k masovým pokrmům se nejčastěji pije *sodžu*, což je alkoholický nápoj vyráběný z rýže či ječmene, chutí připomíná velmi slabou vodku.⁴⁷

---

⁴⁴ Kimčchi je korejské národní jídlo, které si mimo jiné získalo popularitu po celém světě. Jedná se o pikantní salát z nakládaných a fermentovaných surovin, nejhlavnější z nich je čínské zelí.

⁴⁵ LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 83–89.

⁴⁶ Tamtéž, s. 84.

⁴⁷ Tamtéž, s. 91.

3 Nový rok

Nadcházející kapitola je věnována Novému roku a je rozdělena na tři podkapitoly. První z nich pojednává o *Söllal*, korejském Novém roku podle lunárního kalendáře, který se řadí mezi nejdůležitější svátky v Koreji. Druhá podkapitola shrnuje oslavy Nového roku v Koreji podle gregoriánského kalendáře a poslední podkapitola je věnovaná české oslavě Silvestra a novoročním tradicím.

3.1 Korejský nový rok – Söllal

V Koreji se za státní svátek považuje nejen Nový rok spadající na 1. ledna podle solárního kalendáře, ale i lunární nový rok, který je pro Korejce velice důležitý.⁴⁸

Söllal spadá na první den prvního lunární měsíce a slaví se tři dny – včetně dne před a po stanoveném datu. Podle západního kalendáře je to obvykle okolo konce ledna až k začátku února.⁴⁹ Během těchto tří dnů dochází k velkým oslavám příchodu nového roku, které doprovází spoustu klíčových aktivit a jídel.

3.1.1 Pověry

Původně se svátek spojoval se zaháněním zlých duchů a spoustou jiných pověr. Údajně si rodiny k sobě zvaly šamany, kteří se pak modlili k božstvu a snažili se tak zamezit zlým duchům, aby se dostali do domu. Lidé také malovali na brány svých domovů znaky draka nebo tygra, díky kterým mělo být temným silám zamezeno vstoupit do domácnosti. Jiným zvykem bylo například i poslouchání ptáků, kdy si lidé dávali pozor, zda nezaslechnou krákání vrány nebo straky. V případě straky se jednalo o příznivé znamení, zatímco vrána nevěstila nic dobrého.⁵⁰

Dále se věřilo, že zatímco byli lidé zaneprázdnění přípravami, z mrtvých vstávali démoni noci, kterým se říkalo *jagwanggü*. Ti se pak lidem vkrádali do domů a kradli jim boty. V případě takto odcizených bot čekala vlastníka po celý rok smůla, proto své boty raději schovávali.⁵¹ Na Nový rok by neměl nikdo spát. Říkalo se totiž, že zbělá obočí

---

⁴⁸ NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 30.

⁴⁹ SHAFFER, David E. 2012. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation. 2. The First Month: New Year's Celebrations.

⁵⁰ LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 15.

⁵¹ Tamtéž.

tomu, kdo na Nový rok usne. Z tohoto důvodu lidé po celém domě rozvěšovali různé lampy a jiná světla, která měla zabránit pocitu ospalosti.⁵²

3.1.2 Rituály, obřady

Důležitou tradicí je *Čcharje*, což je vzpomínkový rituál, který se provádí ráno na Nový rok. Při něm celá rodina vzdává úctu svým zesnulým předkům.⁵³ Při obřadu se na stůl pokládá specifické jídlo, které je aranžováno dle daných pravidel, přičemž jsou stoly většinou umístěny u pamětních desek či obrazů zesnulých.⁵⁴ Připravené jídlo se může lišit podle regionů a bohatství domu, nejčastěji se ale jedná o polévku, rýži, maso, mořské plody, alkohol, ovoce a zeleninu. Toto jídlo, obvykle připravované ženami, je pak nabízeno jako dar předkům.⁵⁵ Samotný obřad pak provádí nejstarší syn nebo vnuk.⁵⁶ V rámci rituálu se celá rodina hluboce klaní směrem k pamětním deskám, přičemž jsou všichni oděni v *sölbim* (oděv ušitý speciálně pro oslavu Nového roku). Poté rodina navštěvuje hrobky svých předků, kde probíhá podobný proces v podobě klanění se a nabízení alkoholu zesnulým. Tomuto obřadu se říká *Söngmjo*.⁵⁷

Po dokončení těchto rituálů následuje další, který se jmenuje *sebä* a je snad tou nejdůležitější tradicí. Mladší členové rodiny oblečení do *sölbimu* se klaní svým starším rodinným příslušníkům a přejí jim mnoho štěstí do nového roku. Tento rituál se děti učí již od raného věku a za odměnu dostanou *sebädon*, což je dárek v podobě novoročních peněz, většinou vložených v obálce.⁵⁸ Bankovky by měly být nové, z toho důvodu se před svátkem často do bankomatů vkládají nové nepoužité peníze.⁵⁹

---

⁵² SHAFFER, David E. 2012. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation. 2. The First Month: New Year's Celebrations.

⁵³ LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 14.

⁵⁴ SHAFFER, David E. 2012. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation. 2. The First Month: New Year's Celebrations.

⁵⁵ PICKERING, Brendan. Seollal, Korean Lunar New Year. *Asia Society* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <https://asiasociety.org/korea/seollal-korean-lunar-new-year>

⁵⁶ NA, Kyungsoo a Chae RYA. 2010 *Encyclopedia of Korean folklore and traditional culture. Encyclopedia of Korean seasonal customs*. Seoul, Republic of Korea: National Folk Museum of Korea, 30.

⁵⁷ SHAFFER, David E. 2012. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation. 2. The First Month: New Year's Celebrations.

⁵⁸ Původně se začaly dávat peníze z toho důvodu, aby se děti s nimi naučily šetřit a v budoucnu si za ně kupovaly kuřata a vejce, které pak prodají, za peníze si zase koupí krávu, díky níž získají pole. (Seollal – korejský lunární Nový rok. *AsianStyle.cz* [online]. Dostupné z: <http://www.asianstyle.cz/kultura/2469-seollal-korejsky-lunarni-novy-rok>)

⁵⁹ LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 14–15.

Obrázek 3 Obřad Čcharje⁶⁰

3.1.3 Sölbim

Sölbim je tradiční oděv, který byl ušit speciálně pro oslavu Nového roku, protože do nového roku by se mělo vstupovat v novém oblečení. Pro ušití takových šatů zůstávaly hospodyňky vzhůru celou noc a šití oděvu dokončovaly na Nový rok, aby si jej mohly hned ráno obléct.⁶¹

Oděv aristokrata byl zhotoven z tkaného hedvábí, přičemž chudší vrstvy využívaly spíše méně nákladné látky. Dětský *sölbim* by měl zároveň správně zářit pestrými barvami, aby i budoucnost dítěte byla stejně tak zářivá. *Sölbim* patřil mezi nejhonosnější oděv, jaký mohl člověk vlastnit – lidé, kteří si jej nemohli dovolit, si místo něj pořizovali alespoň nové ponožky.⁶²

3.1.4 Tradiční pokrmy

Jedním z nejdůležitějších jídel podávaných během Nového roku je bezpochyby *ttökkuk*, což je polévka z rýžových koláčků, které připomínají tvar mince. To má symbolizovat bohatství. V polévce je zelenina a maso, původně se dělala z bažantího

⁶⁰ <https://westridgespyglass.org/2660/local-world/lunar-new-year-traditions-around-asia/>

⁶¹ Sölbim. *Naver Encyclopedia* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z:

<https://terms.naver.com/entry.nhn?docId=575288&cid=46670&categoryId=46670>

⁶² LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 14.

masa, dnes se využívá běžně maso hovězí nebo kuřecí. Polévka má převážně bílou barvu, která představuje čistotu.⁶³

Při oslavách nového lunární roku vždy každý Korejec zestárne o jeden rok⁶⁴ a věří se, že je to právě díky tomu, že sní polévku *ttökkuk*. Polévka je spojená s oslavou narozenin natolik, že se místo otázky „Kolik ti je let?“ může používat otázka „Kolik jsi snědl misek polévky *ttökkuk*?“.⁶⁵ Dalším oblíbeným jídlem během oslav je *čön*, na stolech však nesmí chybět ani různá zelenina, ovoce, oříšky a sladkosti.⁶⁶

Tradičním likérem podávaným na Nový rok je *tosodžu*. Doslovně se mu říká „likér na odrazování zlých duchů“ a věří se, že právě díky pití tohoto nápoje na Nový rok se nám po celý rok vyhne neštěstí, přičemž také pomáhá dosáhnout dlouhého a šťastného života.⁶⁷ Při pití *tosodžu* se celá rodina vždy společně posadí a začíná se pít od nejmladšího člena až po nejstaršího, protože nejmladší se považuje za nejzranitelnějšího vůči nemoce. Nápoj se vyrábí z různých druhů léčivých bylin a jelikož má jemnou a sladkou chuť s vůní, je vhodný i pro nejmladší jedince.⁶⁸

3.1.5 Novoroční tradice

Nejpopulárnější hrou pro celou rodinu je bezpochyby desková hra *junnori*, Při hře jsou hráči rozděleni na dva týmy a místo kostky hází se čtyřmi speciálními klacíky. Jedna strana klacíku je zaoblená a druhá placatá. Klacíky se při tahu vyhazují do vzduchu a podle toho, jak dopadnou na zem, se hráč pohybuje na hrací ploše.

Dříve se podle těchto klacíků věštilo, konkrétně předpovídalo bohatství. Věštilo se pomocí tři hodů a například kombinace 2–2–3 znamenala „hladový orel najde maso“, což

---

⁶³ NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 43–46.

⁶⁴ Korejci mají svůj vlastní způsob počítání věku, který se od toho mezinárodního, který používáme my, liší jedním až dvěma lety. Při narození mají Korejci již automaticky jeden rok, přičemž zestárnou o další rok na Nový rok (1. ledna). Na své skutečné narozeniny nezestárnou, avšak to neznamená, že by je neslavili. Jako příklad uvedu své narozeniny. Narodila jsem se 6. 11. 1997 a v roce 2021 slavím své 24 narozeniny. Od 1. 1. 2021 je mi ale podle korejského věku 25 let a stejně tak mi bude 25 let i na mé narozeniny 6. 11. 2021. Zestárnu až 1. 1. 2022, kdy mi bude podle korejského věku 26 let. Legální věk v Koreji je 19 podle mezinárodního věku. To znamená, že ačkoliv je někomu 17 let podle mezinárodního a 19 let podle korejského, stále si nemůže koupit alkohol ani cigarety.

⁶⁵ NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 43–46.

⁶⁶ Tamtéž.

⁶⁷ Tamtéž, s. 42.

⁶⁸ *Tosodžu*. *Naver Encyclopedia* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <https://terms.naver.com/entry.nhn?docId=1847503&cid=48182&categoryId=48275>

znamenal v příštím roce hojnou sklizeň. Hraní hry je taktéž spojeno s peněžními sázkami.⁶⁹

Oblíbenou aktivitou během novoročních oslav je i pouštění draka – *Jönnalligi*. Drak má obdélníkový štítový tvar, obsahuje bambusový rám a má výrazný otvor ve středu. Pořádají se taktéž různé soutěže v pouštění draka, přičemž se mladí i staří snaží předvést své manévrovací schopnosti.⁷⁰ Dříve používala armáda tyto draky k předávání tajných instrukcí svým vojákům.⁷¹

Obrázek 4 Podoba létajícího draka⁷²

Hrou spíše pro dívky je *nölttugi* – jedná se o houpačku složenou z rovného prkna opřené například o balík slámy. Na každém konci prkna stojí jedna dívka. Ty se pak

⁶⁹ SHAFFER, David E. 2012. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation. 2. The First Month: New Year's Celebrations.

⁷⁰ Tamtéž.

⁷¹ CHO, Tina a Fanda ZAMAN. *Korean Celebrations: Festivals, Holidays and Traditions* [e-book]. Tuttle Publishing, 2019. s. 7.

⁷² NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 108.

vzájemně „vysílají“ do vzduchu, přičemž hra spočívá v tom, že dívka, která jako první ztratí balanc, prohrává.⁷³

Další hrou je *Čegiččagi*, při které se kope do vzduchu tzv. *čegi*, který svým vzhledem připomíná pérový badmintonový míček, jen je vyroben z papíru omotaného kolem malé mince a obvykle má pestré barvy. Ten, kdo s ním kope, se snaží, aby mu nespádl na zem.⁷⁴

3.1.6 Novoroční dary

Členové rodiny si navzájem dávají většinou praktické dárky. Obchody před příchodem Nového roku prodávají třeba dárkové sady šampónů, mýdel, ovoce a dalších užitečných věcí. Tyto dary jsou pak baleny do hedvábných látek a předávají se rodině nebo známým. Děti také dostávají hedvábné taštičky, ve kterých pak mohou mít peníze, které dostanou za vykonaný *sebä*.⁷⁵

Söllal je pro korejský lid bezpochyby jedním z nejdůležitějších svátků, o čemž vypovídá i průzkum z roku 2013, podle kterého Korejci při oslavách průměrně utratí v přepočtu 18 tisíc korun. Z toho necelých 5 tisíc utratí za dárky pro své příbuzné a přátele, další 4 tisíce dají stranou pro své rodiče a necelé 3 tisíce vynaloží za oblečení a kapesné pro jejich děti. Při dotazování bylo také zjištěno, že přípravy na rituály vychází téměř na 2,5 tisíce. Zbytek peněz je pak utracen za jídlo.⁷⁶

3.2 Nový rok v Koreji podle gregoriánského kalendáře

Ačkoliv Korejci slaví Nový rok jako my, tedy 31. prosince, nepřikládají tomuto dni tak velkou váhu, jak je to například u zmíněného *Söllal*.⁷⁷

Obdobně jako je tomu například v České republice, Korejci slaví poslední den v roce nejčastěji se svou rodinou, popřípadě se svými přáteli, a to buď na domácích

---

⁷³ NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 108.

⁷⁴ SHAFFER, David E. 2012. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation. 2. The First Month: New Year's Celebrations.

⁷⁵ CHO, Tina a Fanda ZAMAN. *Korean Celebrations: Festivals, Holidays and Traditions* [e-book]. Tuttle Publishing, 2019. s. 5.

⁷⁶ Each Korean spends 933,531 won for Seollal. *The Korea Times* [online]. 2013. [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: http://koreatimes.co.kr/www/news/biz/2013/02/123_130270.html

⁷⁷ Silvester in Korea. *KBS World* [online]. [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: http://world.kbs.co.kr/service/contents_view.htm?lang=g&menu_cate=lifestyle&id=&board_seq=225601 korean.com/korean-lunar-new-year/

oslavách, či venku ve městě, protože příležitostí, jak Silvestr oslavit, je minimálně v Soulu několik.⁷⁸

Nejtradičnější způsob, jakým je v Koreji možné příchod nového roku odpočítat, je zúčastněním se *Bošingak – zvonkového ceremoniálu*⁷⁹, kdy z 31. prosince na 1. leden dalšího roku zazvoní zvon přesně 33krát za pomoci šestnácti zvoníků včetně starosty Soulu. Na tuto akci se sjíždí lidé z celé Koreje a zúčastní se jí okolo 100 000 lidí. Mimo to je možné zhlédnout ohňostroje hned na několika místech v Soulu, například velmi populárním místem je *COEX Mall*⁸⁰ nebo *Lotte World věž*^{81, 82}. Mladí lidé také rádi tráví poslední den v roce v klubech, které se nesou spíše v duchu západního stylu.⁸³ Kromě zmíněných aktivit spousta Korejců cestuje k východním pobřežím nebo do hor, kde sledují první východ slunce hned první den nového roku.⁸⁴

3.3 Nový rok v České republice

Obdobně jako je tomu téměř po celém světě, i v Česku připadají oslavy nového roku na 1. leden podle gregoriánského kalendáře. V minulosti naši předkové oslavovali především příchod nového roku, ten se dnes samozřejmě slaví také, nicméně větší důraz klademe na poslední den v roce – 31. prosinec.

Začátek nového roku se slavil již od dávných dob, v průběhu staletí se však měnilo nejen jeho datum, ale i způsob oslav. V každém případě znamenal nový rok příchod nových příležitostí, očistu od roku minulého a vstup do toho dalšího s čistým štítem.⁸⁵

---

⁷⁸ How to Celebrate the New Year in Seoul. *Travel-stained* [online]. [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: <https://travel-stained.com/new-year-in-seoul-new-years-eve/>

⁷⁹ Korejský název 보신각타종행사

⁸⁰ Největší asijské podzemní obchodní centrum, které se nachází v Kangnamu v Soulu.

⁸¹ Nejvyšší budova v Soulu a celé Jižní Koreji.

⁸² How to Celebrate the New Year in Seoul. *Travel-stained* [online]. [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: <https://travel-stained.com/new-year-in-seoul-new-years-eve/>

⁸³ New Years Eve Seoul 2021 — Events, Party, Firework, Hotels Deals. *Medium*. [online]. [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: <https://medium.com/@newyeareveseoul/new-years-eve-seoul-2020-events-party-firework-hotels-deals-2abf5dbdb87b>

⁸⁴ Silvester in Korea. *KBS World* [online]. [cit. 2021-03-27]. Dostupné z:

https://www.90dahttp://world.kbs.co.kr/service/contents_view.htm?lang=g&menu_cate=lifestyle&id=&board_seq=225601ykorean.com/korean-lunar-new-year/

⁸⁵ KALLUS, Otto. *Naše tradice: Silvestr a Nový rok* [televizní pořad]. Tvůrci tohoto dílu: Petr KOUBEK, Věra KRINCVAJOVÁ, Jiří DIARMAID, NOVÁK, Vít BĚLOHRADSKÝ. ČT, 2012. Dostupné též z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400006-silvestr-a-novy-rok/>

3.3.1 Silvestrovské oslavy

Oslavám, které se pojí s koncem roku, se říká silvestrovské oslavy nebo jen zkráceně silvestr⁸⁶. Silvestr připadá na 31. prosince – a ačkoliv během něj dochází k největším oslavám, není v naší zemi uznán jako státní svátek.

Silvestrovské oslavy mají podobu převážně neformálního charakteru. Lidé tento den tráví nejčastěji doma s rodinou, popřípadě s přáteli, velmi oblíbené je i cestování do ciziny. Na silvestra jsou plně například i hotely na horách nebo v lázeňských městech. Mimo zmíněná místa je možné oslavit konec roku i v klubech, hospodách či restauracích.⁸⁷

Aktivity během oslav jsou různé, nejčastěji si lidé v poslední den roku krátí chvíle sledováním televizních programů, ve kterých běží častokrát speciální „silvestrovské“ pořady, nebo hraním společenských her, obvykle za doprovodu připraveného pohoštění a alkoholu. Obzvlášť pak alkohol je něco, co k silvestru neodmyslitelně patří. Podle výzkumu nakupuje alkohol na silvestra 9 z 10 Čechů, přičemž za něj v průměru utratí 670 korun.⁸⁸

Další typickou silvestrovskou zábavou jsou ohňostroje, které se však za posledních několik let setkávají spíše s kritikou. Z toho důvodu se na některých místech v Česku nahrazují videomappingem⁸⁹.

3.3.2 Tradiční pokrmy

Během silvestra je obvyklá větší konzumace rozmanitých druhů alkoholu, velmi oblíbené je i míchání silvestrovských koktejlů, kterými se lidé velmi často inspirují ze zahraničí. Při odbití půlnoci se Nový rok vítá připitkem šampaňským vínem nebo sektem.

---

⁸⁶ Jméno pro tento den je odvozeno od smrti papeže katolické církve Silvestra I. 31. prosince roku 335. Právě díky němu skončilo v minulosti pronásledování křesťanů.

⁸⁷ Silvestr šestkrát jinak: Kde trávíte příchod nového roku? ANKETA. *Frekvence 1* [online]. [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.frekvence1.cz/clanky/zpravy/silvestr-sestkrat-jinak-kde-travite-prichod-noveho-roku-anketa.shtml>

⁸⁸ Češi za Silvestra utratí průměrně 2290 Kč, o 16 % více než loni. *Radio Prague International* [online]. [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/cesi-za-silvestra-utrati-prumerne-2290-kc-o-16-pct-vice-nez-loni-8111988>

⁸⁹ Jedná se o ekologičtější a šetrnější variantu ohňostroje v podobě světelné projekce na budovách.

Typickou pochutinou podávanou během silvestra jsou chlebíčky a jednohubky. Češi se na silvestra také velmi často rádi inspiroují zahraničím, v poslední době se velmi oblíbeným občerstvením stalo například i japonské suši.

Na nový rok se tradičně podává *čočka*, která svým cinkáním a tvarem připomíná peníze. Proto se říká, že pokud sníte na Nový rok čočku, budou se vás po celý rok držet peníze. Čočka se nejčastěji dělá na kyselo a podává se společně s uvařeným vajíčkem, kyselou okurkou a klobásou.⁹⁰

3.3.3 Novoroční tradice

Lidé si obvykle přejí spoustu štěstí do Nového roku, dříve to bylo v podobě fyzických novoročních přáníček, dnes už se spíše posílají elektronické zprávy pomocí sociálních médií, častokrát obohacené o básničky.

Příchod nového roku s sebou přináší i novoroční předsevzetí. Ta jsou nejčastěji spojena se změnou životního stylu či se změnou práce. Většina Čechů si ale předsevzetí přestala dávat, protože většinou skončila neúspěchem.⁹¹

Dříve bylo ve zvyku na nový rok věštit – třeba podle prvního novoročního hosta nebo naopak z okna podle prvního kolemjdoucího. Stařena měla představovat hádky, muž naopak přinášel štěstí, dítě lásku a svornost.⁹² Dnes už je však věštění na nový rok prakticky zapomenutou tradicí.

3.3.4 Novoroční pověry

Nový rok je doprovázen spoustou pověr. Podle nich by na Nový rok neměly hospodyňky uklízet, aby se náhodou neudřely. Taktéž se nesmělo zametat, to by totiž znamenalo, že bychom si vymetli štěstí z domu. Stejně tak se nesmělo věšet prádlo, to přinášelo neštěstí, či dokonce úmrtí v rodině. Mělo by se vyhýbat hádkám, aby se neudržely po celý rok.

---

⁹⁰ KALLUS, Otto. *Naše tradice: Silvestr a Nový rok* [televizní pořad]. Tvůrci tohoto dílu: Petr KOUBEK, Věra KRINCVAJOVÁ, Jiří DIARMAID, NOVÁK, Vít BĚLOHRADSKÝ. ČT, 2012. Dostupné též z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400006-silvestr-a-novy-rok/>

⁹¹ Nejčastější novoroční předsevzetí pro rok 2020. *Vitalia* [online]. [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.vitalia.cz/clanky/nejcastejsi-novorocni-predsevzeti-2020/>

⁹² KALLUS, Otto. *Naše tradice: Silvestr a Nový rok* [televizní pořad]. Tvůrci tohoto dílu: Petr KOUBEK, Věra KRINCVAJOVÁ, Jiří DIARMAID, NOVÁK, Vít BĚLOHRADSKÝ. ČT, 2012. Dostupné též z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400006-silvestr-a-novy-rok/>

Na stole by se první den neměla servírovat drůbež, aby štěstí neuletělo, ryba, aby neuplavalo, a zajíc, aby neuteklo.⁹³

3.4 Srovnání a shrnutí

Spousta lidových zvyků, které se u nás dříve k Novému roku pojily, jsou dnes už více méně zapomenutou záležitostí. Snad jediné novoroční tradice, které se stále udržují, jsou posílání novoročenek, podávání čočky či novější tradice v podobě dávání si předsevzetí. Zdá se, že se oslavy nového roku přesunuly spíše na silvestra a nový den v novém roce je spíše časem pro odpočinek po probdělé noci.

Při srovnání oslav během Nového roku podle gregoriánského kalendáře v obou zemích můžeme vidět, že se způsob oslav ve finále příliš neliší. V obou případech oslavy doprovází spousta alkoholu, různé hry, rachot z ohňostrojů a odpočítávání roku nového. Snad jen v případě Koreje se koná venku více festivalů, než je tomu u nás. Češi se obvykle schází na náměstích až před půlnocí, přičemž v Koreji se konají různé akce od večera až do ranních hodin.

Když srovnáme naše novoroční tradice s Novým rokem podle lunárního kalendáře v Koreji, můžeme alespoň malou podobnost nalézt v symbolice čočky a polévky *ttökkuk*. Oba pokrmy totiž mají představovat bohatství v následujícím roce. V Koreji je zároveň zvykem navštěvovat hroby zesnulých předků, což u nás naopak běžné není, protože většina lidí tyto návštěvy uskutečnila už během Dušiček, které se každoročně slaví 2. listopadu.

---

⁹³ KALLUS, Otto. *Naše tradice: Silvestr a Nový rok* [televizní pořad]. Tvůrci tohoto dílu: Petr KOUBEK, Věra KRINCVAJOVÁ, Jiří DIARMAID, NOVÁK, Vít BĚLOHRADSKÝ. ČT, 2012. Dostupné též z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400006-silvestr-a-novy-rok/>

4 Oslava sklizně a uctívání předků

Následující kapitola se zabývá jedním z nejdůležitějších svátků v Jižní Koreji, jímž je *Čchusŏk*, oslava sklizně, častokrát nazývaný i jako den díkůvzdání. V České republice máme svátek podobný, jsou jimi dožínky, které však během posledních několika desítek let ztratily na důležitosti. Proto jsou v kapitole zahrnuty i Dušičky, při nichž si připomínáme památku zemřelých – obdobně tak, jako to dělají Korejci při zmíněném *Čchusŏk*.

4.1 Čchusŏk

Čchusŏk, často označován i jako *hangäü*⁹⁴, je jedním z největších a nejvýznamnějších svátků v Koreji, který oslavuje sklizeň a díkůvzdání za úrodu. Připadá na patnáctý den osmého lunárního měsíce, což je někdy mezi zářím a říjnem našeho kalendáře, a trvá celé tři dny. Zároveň na tento den svítí Měsíc vždy nejjasněji a není to náhodou. Svátek je totiž vždy slaven na úplněk Měsíce, přičemž měsíc je symbolem blahobytu a plodnosti.⁹⁵

V tradiční agrární společnosti byl *Čchusŏk* dobou, kdy si mohli farmáři odpočinout a užít si plody své tvrdé práce. Korejské přísloví „Zemědělec v květnu je filozofem v srpnu“⁹⁶ odkazuje na skutečnost, že zemědělci nemají v květnu čas na odpočinek a mohou si jej dopřát až v srpnu. Další korejské přísloví zase říká „Přál bych si, aby každý den nebyl ani méně, ani více než den *Gaiü*“⁹⁷, název svátku odkazuje na nejtřastnější dobu roku.⁹⁸

4.1.1 Historický původ

Historie tohoto svátku není úplně jasná. Obecně se ale věří, že historie sahá až do dob před 2000 lety za vlády Tří království, kdy tehdy třetí král *Silly*⁹⁹, *Juri*, uspořádal soutěž ve tkaní. Ta trvala měsíc a spočívala v tom, že tým, který utká nejvíce látky, bude

⁹⁴ „Han“ znamená velký, „gaiü“ znamená myšlenku 8. lunárního měsíce.

⁹⁵ LÖWENSTEINOVA, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 15.

⁹⁶ 5 월 농부 8 월 신선...

⁹⁷ 더도 말고, 덜도 말고, 늘 가윗날만 같아라...

⁹⁸ NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 202.

⁹⁹ Silla byla jedním ze Tří království, která se rozkládala na Korejském poloostrově v 1. tisíciletí n. l. od roku 57 př. n. l. do 935 n. l., přičemž Silla v období od roku 668 je označována jako pozdní či sjednocená.

oslavován jako vítěz a bude odměněn hostinou, kterou pro něj připraví poražený tým. Této hostině se říkalo *gabä* a připadala právě na patnáctý den osmého lunárního měsíce, tedy ve stejný čas, kdy se slaví i dnešní *Čchusök*.¹⁰⁰

Mezi další možnost pak patří i myšlenka, že má svátek své kořeny ve starodávných šamanských oslavách Měsíce.¹⁰¹

4.1.2 Rituály, obřady

Rituály spojené s *Čchusökem* se příliš neliší od těch vykonávaných během Nového roku. Rodiny se schází, aby mohly provést obřad *Čcharje* (viz 3.1.2), což je vzpomínková bohoslužba, po které následuje návštěva hrobu zesnulých.

Hroby předků často Korejci navštěvují ještě před tímto obřadem, aby je očistili od plevelů, zastříhují trávu a celkově je uklízí. Považuje se to totiž za rodinnou povinnost a zároveň je to známkou oddanosti. Takovému obřadu se říká *Böľčcho*.¹⁰²

4.1.3 Tradiční pokrmy

Jedním z nejreprezentativnějších pokrmů, které se připravují a následně konzumují během tohoto svátku, je *songpchjön*. Jedná se o tradiční korejský koláček ve tvaru půlměsíce různých barev. Je zhotoven z rýže a může být naplněn například medem, oříšky, sezamovými semínky, fazolemi nebo jinými výživnými ingrediencemi.¹⁰³ Rýžové koláčky jsou pak napařovány přes vrstvu borovicových jehel, které jsou při přípravě velmi důležité a dodávají jim nádhernou vůni.¹⁰⁴

Koláčky jsou připravovány obvykle den před *Čchusök* a podílí se na nich celá rodina. Věří se, že pokud bude mít koláček pěkný tvar, bude tvůrce požehnan krásným manželem nebo krásnou dcerou. Pokud se však příliš nepovede, bude osoba provázena obrovskou smůlou.¹⁰⁵

---

¹⁰⁰ SHAFFER, David. E. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation. 2012. 9. The Eight Month: Harvest Moon Festival.

¹⁰¹ FARHADIAN, Charles E. *Christian Worship Worldwide*. Grand Rapids, Mich: Eerdmans. 2007. s. 98.

¹⁰² SHAFFER, David. E. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation. 2012. 9. The Eight Month: Harvest Moon Festival.

¹⁰³ Tamtéž.

¹⁰⁴ NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 215.

¹⁰⁵ Tamtéž.

Další oblíbenou sladkostí je *hankwa*, což v doslovném překladu znamená „korejská cukrovinka“. *Hankwa* je vyrobena především z rýžové mouky a existuje několik možných variant tvarů, chutí i barev. Mohou být například s fazolemi, s vařeným i kandovaným ovocem, medem a oříšky.¹⁰⁶

Mezi další jídla připravovaná během oslav patří *čapčchä*, což je jídlo tvořené z nudlí z batátové mouky, které jsou smažené na sezamovém oleji a doplněné o zeleninu. Nebo se také podává *tchorankuk*, což je polévka z *tara*¹⁰⁷. Servíruje se ale i maso, rýže (z čerstvě sklizených zrn), placky *čön*, nechybí ani sezónní ovoce a zelenina.¹⁰⁸

Tradičním podávaným alkoholem je *Sindodžu*, což v doslovném překladu znamená „nový rýžový likér“, protože je vyroben z nové rýže. Používá se ale i název *päkču*, to znamená „bílý likér“. Dříve bylo ve zvyku si tento likér vyrábět doma, dnes to již není možné, protože je v Koreji zakázáno domácí vaření alkoholu.¹⁰⁹ Korejci samozřejmě během oslav nepohrdnou ani klasikou, jako je *sodžu* či *makkölli*.

Obrázek 5 Koláčky songpghjön¹¹⁰

4.1.4 Tradiční hry a tance

Mezi oblíbenou hru patří *ssirŭm*, což je vlastně takový korejský tradiční wrestling. Princip spočívá v tom, že se dva protihráči proti sobě postaví čelem a musí držet šátek

¹⁰⁶ Blíží se Chuseok! *Asianstyle* [online]. [cit. 2021-01-07]. Dostupné z: <http://www.asianstyle.cz/kultura/10024869-blizi-se-chuseok>

¹⁰⁷ Kořenová zelenina velice podobná bramborám, která se sklízí na podzim, proto je ideální právě při oslavě Čchusök.

¹⁰⁸ *Discoveries of Korea: 20 expats' tales*. Soul: Korean Culture and Information Service, Ministry of Culture, Sports and Tourism. 2011. s. 54.

¹⁰⁹ *Sindodžu*. *Encyclopedia of Korean Folk Culture* [online]. [cit. 2021-01-07]. Dostupné z: <https://folkency.nfm.go.kr/kr/topic/detail/4403>

¹¹⁰ <https://www.korea.net/NewsFocus/Culture/view?articleId=140612>

oběma rukama za zády svého soupeře. Pomocí síly se pak snaží jeden druhého dostat na zem. Logicky prohrává ten, který skončí na zemi jako první, dokonce stačí i to, aby se dotkl země kolenem.¹¹¹

Populární tradiční tanec prováděný pouze ženami se nazývá *Ganggangsullä*. Ženy mají na sobě *hanbok* a ve velkém kruhu tancují a zpívají, přičemž se drží za ruce. Obvykle je tanec představován venku s úplňkem v pozadí.¹¹²

Přesný původ tohoto tance není znám. Podle některých teorií s ním přišel admirál *I Sun Sin* (1545–1598), kdy byl tanec použit jako válečná taktika během japonské invaze (1592–1598). Ta spočívala v tom, že admirál využil ženy, aby se převlékly do vojenských uniforem a tančily a zpívaly na kopcích při rozdělaném ohni. To mělo japonské vojsko zmást, aby si mysleli, že je korejská armáda mnohem větší, než ve skutečnosti byla. Jeho plán fungoval.¹¹³ Někteří zase tvrdí, že tanec byl původně součástí šamanského rituálu a sloužil jako příležitost k namlouvání mezi mladými muži a ženami.¹¹⁴

4.2 Dožínky

Dožínky, obžínky či dožatá je název pro slavnosti, které se konaly v českých zemích vždy po sklizni obilí.

Žně obvykle začínaly 13. července na svatou Markétu, což byla patronka plodnosti a těhotných žen. Protože je ale obilí velmi citlivé na přesnost sklizně, sklizení začínalo různě podle oblastí. V Podkrkonoších a na Šumavě k nim docházelo až v srpnu.¹¹⁵ V minulosti bylo pěstování obilí hlavním a často i jediným zdrojem obživy obyvatelstva, na polích proto pomáhaly mimo muže nejen ženy, ale i děti, aby se jim povedlo sklídit úrodu co nejrychleji. Lidé se na žně ale vždy těšili a při sklizení si zpívali, z toho důvodu se nám dochovala spousta písniček a říkadél z této doby.

---

¹¹¹ LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 15–16.

¹¹² NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 216.

¹¹³ SHAFFER, David. E. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation. 2012. 9. The Eight Month: Harvest Moon Festival.

¹¹⁴ NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 216.

¹¹⁵ KÁBELE, Tomáš. Naše tradice: Dožínky [televizní pořad]. Tvůrci tohoto dílu: Petr KOUBEK, Břetislav LUKEŠ, Věra KRINCVAJOVÁ, Jiří DIARMAID, NOVÁK, Vít BĚLOHRADSKÝ. ČT, 2014. Dostupné též z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400020-dozinky/>

Až do dvacátého století museli lidé dělat vše ručně. S příchodem zemědělské mechanizace stroje sice usnadnily práci nejen při sázení a sklizení, postupem času se ale díky tomu začal význam dožíněk pomalu, ale jistě vytrácet.¹¹⁶

Dožínky začínaly s odvozem posledního snopu z pole, který byl tím nejdůležitějším. Říkalo se mu baba a nejčastěji byl stylizován do ženské postavy, někdy jej oblékaly i do ženských šatů. Následně byl pak předán hospodáři, který jej ve statku uchoval na další rok jako symbol roční úrody. Dalším zvykem bylo zanechání části úrody jako úlitbu či dar „Matce Zemi“. Jednalo se o malé svazky obilí s kytkou na vrcholu, v Čechách se tomu říkalo stodola.¹¹⁷

Nejdůležitějším předmětem slavností byl dožínkový věnec. Ten byl uvit z různých druhů obilí, které se lidem podařilo na polích vypěstovat, a zdobil se stuhami, polními květy, bylinkami a slaměnkami. Měl povětšinou klasický kruhový tvar, někdy se ale splétal do složitějších tvarů, které symbolizovaly například slunce. Věnec pak nesla nejhezčí a nejvýřečnější dívka v průvodu k hospodáři, kterému s obřadním proslovem věnec předala. Hospodář jej obvykle pověsil do hospodářské části domu a ponechával jej tam až do jara, kdy byl čas pro další setbu. Těsně před ní se zrno z věnce vydrtilo a přidalo do připraveného zrna k setí, tímto aktem mělo dojít k zajištění koloběhu plodnosti.¹¹⁸

V prostředí venkova 19. století měly dožínky přirozený průběh venkovské slavnosti, při které byli ženci hospodářem hostěni, na závěr byla častá taneční zábava v místním hostinci. V místech, kde se dožínky slavily i ve 20. století, se z nich udržely právě zmíněné prvky zábavy, původní smysl dožíněk se ale začal postupem času zapomínat. Ve druhé polovině 20. století se agrární a jiné spolky pokoušely spojit dožínky s oslavou družstevních žní nebo s pořádáním zcela oficiálních slavností v rámci celé země nebo kraje.¹¹⁹

Jak již bylo zmíněno, dožínkové slavnosti byly doprovázeny bohatou hostinou, která se mohla v jednotlivých krajích lišit. Nejčastěji se z nové mouky pekly koláče, buchty a vdolky. Podávala se polévka hovězí nebo drůbeží a různé druhy masa s omáčkou

---

¹¹⁶ KÁBELE, Tomáš. *Naše tradice: Dožínky* [televizní pořad]. Tvůrci tohoto dílu: Petr KOUBEK, Břetislav LUKEŠ, Věra KRINCVAJOVÁ, Jiří DIARMAID, NOVÁK, Vít BĚLOHRADSKÝ. ČT, 2014. Dostupné též z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400020-dozinky/>

¹¹⁷ LANGHAMEROVÁ, Jiřina. *Lidové zvyky: výroční obyčeje z Čech a Moravy*. Praha: Lidové noviny, 2004, s. 166.

¹¹⁸ Tamtéž, s. 167–169.

¹¹⁹ Tamtéž, s. 170.

a knedlíky.¹²⁰ Při oslavách nesmělo chybět ani pivo, případně pálenka, oboje vyrobené ze sklizeného obilí. Při slavnostech se zpívalo a tancovalo v místních hospodách či hostincích, častokrát až do brzkého rána.¹²¹

Ačkoliv žně byly bezpochyby hlavním bodem sklizně, oslavovaly se i sklizně jiných plodin. Například v chmelařských krajích severních Čech se slavila dočesná, což byla oslava sklizně chmele, nebo v jižních Čechách zase konopická, to byla slavnost na ukončení sklizně lnu a konopí. Významná byla i dokopná, sklizeň brambor, či v oblasti obyčejů dodnes nejvýraznější vinobraní jakožto oslava sklizně vinné révy.¹²²

Například nejvýznamnější Dočesná se dodnes koná v Žatci vždy na začátku září, kdy se slaví dočesání posledního chmelového štoku. Slavnost doprovází speciální programy, jako jsou chmelové a pivní soutěže, speciální programy pro děti a hudební pořady na několika místech s multižánrovým zaměřením.¹²³

4.3 Dušičky

Památka všech zemřelých je vzpomínkovou slavností mrtvých, kteří stále nedosáhli blaženosti. To znamená, že jejich duše jsou stále v očisti, kde pykají za své hříchy. Věří se, že duše zesnulých jednou za rok mohou opustit očistec a odpočinout si od svých útrap, zpět do očistce se ale musí vrátit s ranním zvoněním kostelních zvonů. Tímto dnem jsou právě Dušičky, které se slaví 2. listopadu. V tento den se zároveň svět živých prolíná se světem zemřelých.¹²⁴

Na Dušičky je dodnes zvykem navštěvovat hroby svých zesnulých příbuzných a přátel. Podle tradic by se měl hrob nejdříve očistit a následně honosně ozdobit. Tradiční ozdobou jsou věnce vlastnoručně vyrobené nebo kupované. Kromě ozdob, jako jsou různé šišky, slaměnky a větvičky, jej obvykle zdobí i stuha s nápisem „Vzpomínáme“. Na hrobech by neměly chybět ani květiny, nejčastěji jsou zdobeny chryzantémami, které

---

¹²⁰ JAKOUBĚOVÁ, Vladimíra. *V babiččině kuchyni od Tří králů do Vánoc: lidové obyčeje a lidová strava v Pojizeří*. V Turnově: Muzeum Českého ráje, 2009. s. 93.

¹²¹ Na Chomutovsku připomenou starý zvyk. Přijďte se podívat na dožínky. E-CHOMUTOVSKO.CZ [online]. [cit. 2021-01-23]. Dostupné z: <http://www.e-chomutovsko.cz/zpravy/co-se-chysta/92606-na-chomutovsku-pripomenou-stary-zvyk-prijedte-se-podivat-na-dožinky>

¹²² LANGHAMEROVÁ, Jiřina. *Lidové zvyky: výroční obyčeje z Čech a Moravy*. Praha: Lidové noviny, 2004. s. 170–171.

¹²³ Více o programu na: <https://www.docesna.cz/wp-content/uploads/2020/04/CHARAKTERISTIKA-A-C%C3%8DLE-PROJEKTU.pdf>

¹²⁴ LADA, Josef a Květoslav DUFEK. *Tradiční český rok*. Praha: Bambook, 2018. s. 154.

symbolizují podzim. Nakonec se na hrobech zapálí svíčky, při nichž lidé tiše vzpomínají na své zesnulé blízké.¹²⁵

Je obecně známou skutečností, že Česká republika patří mezi státy s největším podílem lidí bez náboženství. Přesto lidé považují Dušičky za důležitou tradici a svátek slaví přibližně čtyři pětiny Čechů, přičemž konkrétně 2. listopadu se k hrobům dostaví jedna pětina.¹²⁶

4.4 Shrnutí a srovnání

Čchusŏk i dožínky společně oslavují sklizenou úrodu, v případě Koreje se jedná o rýži, v naší zemi o pšenici. S příchodem moderních strojů došlo v případě dožínek k ústupu, avšak *Čchusŏk* se stále slaví po celé Jižní Koreji. Protože hojnou sklizeň připisují svým předkům, pojí se ke svátkům spousta dalších tradic a zvyků souvisejících s jejich uctíváním. Některé podobné praktiky jsme pak mohli najít i v případě Dušiček. Původní smysl dožínek sice úplně vymizel, nicméně se v tomto období na různých místech České republiky konají oslavy, které na ně odkazují. Většinou se jedná o akce za přítomnosti hudebního a tanečního doprovodu, někteří lidé chodí i oděni do tradičních krojů. Kromě dožínek se podobné oslavy pojí i k dalším oslavám sklizně, jako je dočesná a vinobraní. Slaví se především v rámci veřejných akcí s doprovodnými programy, rodiny společně ale neslaví, jak je tomu v případě *Čchusŏk*.

Během Dušiček a *Čchusŏk* se lidé starají o hroby svých zesnulých příbuzných, na rozdíl od *Čchusŏk* se při Dušičkách žádné obřady nekonají. Lidé obvykle hroby očistí a následně je ozdobí kyticemi, věnci, zapálí svíčky, nakonec se za ně pomodlí. Naopak Korejci provádí obřad *Sŏngmjo*, při kterém nabízí svým předkům jídlo i alkohol a několikrát se k jejich hrobům pokloní. Na druhou stranu v rámci Dušiček existují zmínky, kdy se v 19. století podle starých slovanských zvyků na hrobech k uctění zesnulých symbolicky hodovalo, či se dokonce na hrobě ponechala část pokrmu.¹²⁷ To se nicméně dodnes nezachovalo, stejně jako není obvyklé, aby se lidé před hroby klaněli.

---

¹²⁵ LADA, Josef a Květoslav DUFEK. *Tradiční český rok*. Praha: Bambook, 2018. s. 154.

¹²⁶ Dušičky drží čtyři pětiny Čechů, k hrobu na den přesně jde jen každý pátý. *iDNES.cz* [online]. [cit. 2021-01-23]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/dusicky-svatek-hrbitov-pruzkum-stem-mark-pamatka-zemrelych.A191031_112829_domaci_tho

¹²⁷ LANGHAMMEROVÁ, Jiřina. *Lidové zvyky: výroční obyčeje z Čech a Moravy*. Praha: Lidové noviny, 2004, s. 230.

5 Velikonoce a oslavy jara

Pro křesťany jsou Velikonoce nejvýznamnějším svátkem v roce, protože se oslavuje Kristovo zmrtvýchvstání. Slaví se vždy po jarní rovnodennosti, a to v první neděli po jarním úplňku. To znamená, že je svátek pohyblivý, díky čemuž může stanovená neděle kolísat mezi 22. březnem a 25. dubnem.¹²⁸

5.1 České Velikonoce

V případě českých zemí můžeme nahlížet na Velikonoce ve dvou polohách. Jednou z nich je z hlediska křesťanství, kdy se oslavuje již zmíněné Kristovo zmrtvýchvstání. V druhém případě jsou Velikonoce oslavou příchodu jara, protože spadají do doby jarní rovnodennosti (20. března), kdy v našich zeměpisných polohách začíná vegetační cyklus přírody. Vzhledem k tomu, o jak důležitou část roku se jednalo, není divu, že to vedlo ke vzniku několika zvyků, které zde byly již před přijetím křesťanství a z nichž některé se udržely v lidových podobách až dodnes.

Tyto dva různé filozofické světy se schází v časové rovině Velikonoc a do jisté míry je můžeme chápat v souvislosti, v určitém smyslu však stojí proti sobě. Přesto se vzájemně prolínají a vytvářejí tak specifický domácí obraz tohoto období.¹²⁹

Církevní přípravy na Velikonoční neděli začínají již 40 dní předem na Popeleční středu, kdy začíná velký půst. V tomto čase vládlo omezování se nejen v jídle, ale i ve společenském životě, zakázané byly svatby i různé zábavy. Celé toto období je provázáno pohanskými zvyky a křesťanskými tradicemi. Během těchto 40 dní se vystřídal 6 neděl, kterým se říká postní a které mají každá své jméno. Jedná se o neděle s názvem černá, pražná, kýchavá, družební, smrtná, květná. Ke každé z nich se pojily jiné pověry, zvyky a tradice.¹³⁰

Po květné neděli následoval pašijový (svatý) týden. Každý den nesl své jméno, bylo Modré pondělí a Žluté úterý, avšak významnějšími dny byly ty následující. Škaredá středa odkazuje na Jidášovu zradu a podle pověr by se neměl nikdo mračit. Zelený čtvrtek, při

---

¹²⁸ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Lidové tradice: původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*. Olomouc: Rubico, 2009. s. 61.

¹²⁹ LANGHAMMEROVÁ, Jiřina. *Lidové zvyky: výroční obyčeje z Čech a Moravy*. Praha: Lidové noviny, 2004. s. 45–46.

¹³⁰ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Lidové tradice: původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*. Olomouc: Rubico, 2009. s. 32–34.

němž je zvykem připravovat jídlo ze zelené zeleniny a večer se připomíná Poslední večeře Páně. Velký pátek odkazuje na ukřižování Ježíše Krista, je to den smutku, kdy se nekonají běžné mše, pouze modlitby u Božího hrobu. V tento den je přísný půst a křesťané nesmí jíst maso. Bílá sobota je posledním postním dnem, během kterého se obvykle křtili noví členové církve. Bohoslužby se konají až po západu slunce ze soboty na neděli, tedy během Kristova Vzkříšení. Velikonoční nedělí (Boží hod velikonoční) vrcholí velikonoční svátky a končí půst, je to den radosti a oslav. Muži pletou pomlázky na další den, ženy zase pečou mazance, beránky a kreslí vajíčka.¹³¹ O Velikonočním pondělí není v liturgii z hlediska zvyků žádná zmínka, přesto z období Velikonoc je u nás tím nejslavenějším dnem a pojí se k němu mnoho pohanských zvyků.¹³²

5.1.1 Velikonoční zvyky a tradice

Pečení beránka je spíše významnou duchovní symbolikou než velikonočním pokrmem. Podle Bible byl beránek obřadním pokrmem Židů před jejich odchodem z Egypta. Beránek symbolizuje památku na Ježíše, který byl stejně tak čistý a nevinný jako beránek, který se obětoval pro ostatní. V původním významu je beránek sice obřadním pokrmem, u nás však skopové maso není příliš oblíbené. Z toho důvodu se peče beránek nejčastěji ve formě sladkého piškotového pečiva. Lidé dnes však mnohem častěji chápou velikonočního beránka v jednodušší souvislosti jako symbol jara připomínající rodící se život a mláďata.¹³³

K tradičním českým symbolům neodmyslitelně patří pomlázka. To je spletený svazek z vrbových proutků, na konci je prut ozdoben stuhami. Zvyk spočívá v tom, že chlapci i muži všech věkových kategorií obcházejí domy a šlehají děvčata a ženy svými pruty. Tyto pruty mají životadárnou, omlazující a uzdravující sílu, která přecházejí šleháním na člověka. Každá takto vyšlehaná dívka dala za odměnu koledníkovi malovaná vajíčka, něco sladkého na zub, či dokonce alkohol. Obchůzky obvykle probíhaly od rána

---

¹³¹ LANGHAMMEROVÁ, Jiřina. *Lidové zvyky: výroční obyčeje z Čech a Moravy*. Praha: Lidové noviny, 2004. s. 67–88.

¹³² ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Lidové tradice: původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*. Olomouc: Rubico, 2009. s. 37.

¹³³ LANGHAMMEROVÁ, Jiřina. *Lidové zvyky: výroční obyčeje z Čech a Moravy*. Praha: Lidové noviny, 2004. s. 96–97.

do dopoledních hodin, pokud přišel někdo odpoledne, ženy a dívky měly právo koledníka polévat vodou.¹³⁴

Vajíčka jsou obecně nejstarším symbolem plodnosti, úrody, nového, stále se opakujícího života a vzkříšení, není tedy divu, že jsou významným symbolem i během Velikonoc. Malovaným vejcem se říká kraslice a existuje nespočet různých technik pro jejich zdobení. Tato vajíčka, obvykle uvařená, se pak dávají jako odměna koledníkům.

5.1.2 Tradiční pokrmy

Na Velikonoční neděli se obvykle pekl mazanec, který patří mezi vůbec nejstarší obřadní pečivo. Je z dobrého těsta s množstvím másla, vajec, cukru, rozinek a mandlí. Po vykynutí by se měl mazanec naříznout do tvaru kříže.¹³⁵ Dalším typickým pečivem jsou jidáše, které mají tvar různých figur, preclíků a provazů (ty totiž symbolizovaly provaz, na kterém se Jidáš po zradě Ježíše oběsil).¹³⁶ Oblíbeným jídlem byla velikonoční nádivka, které se přezdívalo „hlavička“. Tento pokrm se lišil svými ingrediencemi kraj od kraje, v základu však obsahuje hned několik druhů masa, vajíčka a mladé kopřivy.¹³⁷

5.2 Korejské Velikonoce

Jak již bylo zmíněno v případě korejských Vánoc, křesťanství se do Koreje dostalo již v 18. století. První velikonoční mše se přitom konala až 6. dubna 1947. Uspořádala ji křesťanská rada (pozdější NCKK¹³⁸) společně s americkou armádou bez ohledu na denominaci. Velikonoční mše se pak konaly každoročně až do roku 1962, kdy došlo k jejich rozdělení na progresivní a konzervativní kostely kvůli konfrontaci jejich cest. Během následujících let až do současnosti byly několikrát sjednoceny a zase rozděleny.¹³⁹

Velikonoce v Jižní Koreji slaví pouze křesťané, zbytek obyvatel tyto dny považuje jako každé jiné a nedává jim velkou váhu. V obchodech se příliš nevyskytují velikonoční

---

¹³⁴ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Lidové tradice: původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*. Olomouc: Rubico, 2009. s. 37–38.

¹³⁵ LANGHAMMEROVÁ, Jiřina. *Lidové zvyky: výroční obyčeje z Čech a Moravy*. Praha: Lidové noviny, 2004. s. 91.

¹³⁶ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Lidové tradice: původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*. Olomouc: Rubico, 2009. s. 41.

¹³⁷ Tamtéž, s. 42.

¹³⁸ National Council of Churches in Korea, je to křesťanská ekumenická organizace, která byla založena roku 1924.

¹³⁹ LEE, Young-hoon. *The Holy Spirit Movement in Korea: Its Historical and Theological Development*. Oxford, England: Regnum Books, 2009. s. 88.

dekorace a ani jeden den není uznán jako státní svátek, proto se běžně chodí do práce. Oslavy spočívají převážně v chození do kostela a ve snaze obeznámit ostatní lidi se smrtí a vzkříšením Ježíše Krista. Vzhledem k tomu, jak významný je symbol vejce při Velikonocích, ujal se i zvyk vyměňování velikonočních vajec. To ovšem nebylo obvyklé ještě v 70. letech 20. století, protože tehdy byla vajíčka neuvěřitelně drahá. Z toho důvodu bylo velmi obtížné sehnat vajíčka pro děti do nedělních škol, aby je mohly malovat a následně mezi sebou sdílet.¹⁴⁰ Dnes je malování a sdílení vajíček oblíbeným zvykem a každoročně se pořádají různé události.¹⁴¹

Vzhledem k tomu, že křesťanství je v Koreji nejrozšířenějším náboženstvím, prezident, ministr i politici zveřejňují oficiální zprávy, ve kterých vyjadřují svou naději ve vzkříšení.¹⁴²

5.3 Tano

Svátek *Tano* patří mezi jeden z nejstarších tradičních svátků v Koreji, přičemž je spojen s oslavami jara.¹⁴³ Slaví se pátý den pátého lunární měsíce, v případě gregoriánského kalendáře mezi měsíci květen a červen. Kromě názvu *Tano* jej můžeme najít například i jako „houpačkový den“¹⁴⁴ nebo „*surit-nal*“, což v překladu ze staré korejštiny znamená „den bohů“.¹⁴⁵

Jeden z nejznámějších festivalů odkazujících na *Tano* se nazývá *Kangnung Tanoče*, své jméno nese podle místa konání. V roce 2015 se tento festival dostal na seznam UNESCO, které jej označilo za „nehmotné (nemateriální) kulturní dědictví lidstva“.¹⁴⁶

Kořeny svátku sahají až do starověku. Podle záznamů pocházejících ze státu *Mahan*¹⁴⁷ byl svátek oslavou dokončení jarní výsadby, kterou následovaly oslavy, při

---

¹⁴⁰ SONG, Čongjŏn. Hankukkjohŏ esŏui Puhwalčŏl Jebä. *Kidokkjosasang*. 2019, (724), 26–34.

¹⁴¹ Jedná se převážně o slepičí vajíčka, čokoládová vajíčka, stejně tak jako čokoládoví zajíci jsou v Koreji ztěžka k nalezení.

¹⁴² Puhwalčŏl. *Namuwiki* [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://namu.wiki/w/%EB%B6%80%ED%99%9C%EC%A0%88>

¹⁴³ LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 17

¹⁴⁴ Tamtéž.

¹⁴⁵ SHAFFER, David. E. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation, 2012. 6. The Fifth Month: Dano.

¹⁴⁶ NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 162–163.

¹⁴⁷ Mahan byl jedním ze tří svazků Samham (slovo *sam* nám označuje číslo tři), které se nacházely v jižní části Korejského poloostrova. Kromě Mahan zde patřil i Činhan a Pjonhan, avšak Mahan z nich byl největší. Dobyty byly ve 4. století. (Dějiny Koreje. *Wikipedie*. [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/D%C4%9Bjiny_Koreje)

nichž se lidé shromáždili, aby obětovali bohům své dary a zpívali, tančili, jedli a pili po celý den a noc. Lidé se při tomto dni modlili k bohům za hojnou úrodu.¹⁴⁸

Dříve se svátek slavil stejně tak velkolepě, jako se například slavil Nový rok.¹⁴⁹ Většina domácností prováděla bohoslužbu zvanou *tano čölsa*, kde se předkům nabízely nově sklizené třešně. Dalším obřadem byl *tano kosa*, který se konal s cílem zajistit mír v rodině, bohatou úrodu a prosperitu potomkům.¹⁵⁰

Jedním z tradičních zvyků je *tanočang*, kdy se ženy odívaly do nových šatů obvykle červené a modré barvy a myly si vlasy a obličej ve vodě vyvařené s výtažky z listů a kořenů rostliny *čchangpcho* (puškvorec obecný). To vlasům dodávalo lesk, zabraňovalo jejich šedivění a mělo i předcházet bolestem hlavy. Vlasy si ženy zdobily sponkami, které vyráběly z kořenů *čchangpcho* a které namáčely do přírodních červených barviv, protože červená barva údajně odháněla demony a zlé duchy. Kromě toho se po stranách sponek vyrývaly čínské znaky pro „dlouhověkost“ a „štěstí“. Takto vyrobená sponka měla fungovat jako talisman.¹⁵¹

Dále se věřilo, že *Tano* je dnem naplněným energií jangu, proto se amulety vyrobené v tento den považovaly za obzvláště silné a schopné zahnat všechny zlé duchy a smůlu z rodiny. Korejci proto z toho důvodu sbírali a sušili různé bylinky, jako je například pelyněk či srdečník. Farmáři zavěšovali svazky pelyňku na bránu, aby tak odehnali temné síly. Nebo jej umístili na malý kámen mezi dvě větve stromu s nadějí, že v následujících letech přinese více ovoce.¹⁵²

5.3.1 Tradiční hry a zvyky

Stejně jako u všech tradičních korejských oslav je zábava nedílnou součástí slavností *Tano*. Jednou z nejvýznamnějších z nich je *kūnettugi*, což je vlastně houpání se na houpačkách. Tyto korejské houpačky však vypadají úplně jinak než ty, které známe z dětského hřiště. Tvoří ji dva vysoké sloupy, obvykle mají mezi šesti až deseti metry na výšku a jsou spojeny rámem. Z něj pak visí dvě dlouhá lana, která ve spodní části mají

---

¹⁴⁸ SHAFFER, David. E. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation, 2012. 6. The Fifth Month: Dano.

¹⁴⁹ CLARK, Donald N. *Culture and Customs of Korea*. Greenwood Press, 2000. s. 116.

¹⁵⁰ NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 160.

¹⁵¹ SHAFFER, David. E. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation, 2012. 6. The Fifth Month: Dano.

¹⁵² NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 162.

desku pro nohy, protože se na houpačkách stojí, nikoliv sedí. Cílem hry pak je zhoupnout se co nejvýše, zúčastnit se může kdokoliv bez ohledu na pohlaví či věk.¹⁵³

Dalšími oblíbenými hrami jsou korejský wrestling *ssirŭm* (viz 4.1.4) a býčí zápasy. Korejské býčí zápasy se trochu liší od španělských, protože proti sobě zápasí dva býci, nikoliv býk a člověk. Říká se, že tyto zápasy byly původně metodou pro výběr toho nejsilnějšího býka, který se následně obětoval bohům. Každoročně se konají i mezinárodní turnaje.¹⁵⁴

Večer se většinou odehrávalo představení maskového tance. Tyto hry si získaly popularitu již na královském dvoře v období *Silla*, kdy sloužily jako rituály k zahánění zlých duchů a později se staly lidovými představeními v *Korjŏ* a *Čoson*. Obvykle tanec začínal zapalováním pochodní a byl doprovázen bubny, gongy a flétnou. Taneční vystoupení s maskami se začala za posledních pár let znovu oživovat ve snaze zachování tohoto uměleckého zvyku.¹⁵⁵

5.3.2 Tradiční pokrmy

Specifickým pokrmem tohoto svátku je rýžový koláček *suričchüttŏk*. Ten je vyráběn z pelyňku nebo *suričchŭ*, což je druh bahenní rostliny. Koláček má zelenou barvu a je ozdoben razítkem ve tvaru kola od vozíku. Pelyněk se sklízela po celé jaro až do *Tana*, proto tvořil spoustu přísad pro různé sezónní pokrmy, například v polévkách či koláčcích. Pelyněk se odpradáвна objevoval v korejských mýtech. Korejci totiž měli za to, že má magickou moc k vyhnání zla a neštěstí. V tradiční medicíně se pelyněk používá k léčbě a prevenci zažívacích poruch, zánětů, horeček, krvácení a průjmů.¹⁵⁶

5.4 Shrnutí a srovnání

I přes fakt, že procentuálně je v Koreji více křesťanů, než je jich v Česku, Velikonoce – jakožto nejvýznamnější křesťanský svátek – jsou i tak slaveny více u nás. Podle průzkumu slaví Velikonoce 71 % Čechů, přičemž kostely z nich navštěvuje pouhých 15 %. Kromě lidí, kteří zmínili, že tento svátek slaví rádi, se další přiznali, že jej

---

¹⁵³ SHAFFER, David. E. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation, 2012. 6. The Fifth Month: Dano.

¹⁵⁴ Tamtéž.

¹⁵⁵ Tamtéž.

¹⁵⁶ NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 169–170.

slaví spíše kvůli dětem nebo jen z důvodu udržení tradice.¹⁵⁷ Na druhou stranu v případě Česka většina lidí chápe Velikonoce jako příchod jara a mnoho dnes dodržovaných zvyků má spíše pohanské kořeny. V tom se lišíme právě od Korey, kde jsou tyto oslavy pouze o Ježíšově zmrtvýchvstání.

Podobnost můžeme shledávat snad jen v dodržování křesťanských tradic, jako je kupříkladu držení půstu či navštěvování mší. Také malování vajíček a jejich následné rozdávání se stalo oblíbenou činností, jak je tomu i u nás, avšak tam podobnosti končí, protože naše zvyky, jako je pečení beránka, mazance či šlehání dívek pomlázkou, nejsou v Koreji známy.

Je zajímavé, že i přesto, že jsou Velikonoce pro křesťany důležitější než Vánoce, v Koreji nemají ani zdaleka takovou váhu, jakou mají u nás. Velikonoce dokonce nejsou uznány jako oficiální svátek, jak je tomu v případě Vánoc, zároveň ale nejsou ani tak silně zkomercializované. Na druhou stranu Velikonoce jsou v této zemi poměrně krátce (stejně jako křesťanství), proto je možné, že se časem dostanou na podobnou úroveň.

Korejský svátek *Tano* je zmíněn z toho důvodu, protože i naše pohanské Velikonoce odkazují na vítání jara – stejně jako *Tano*. K oběma svátkům se pojí spousta lidových zvyků, podobností je ale velmi málo. Například při *Tano* se na ovocné stromy přikládají svazky pelyňku, u nás zase bylo dříve zvykem s ovocnými stromy trást. Obě činnosti přitom měly za cíl zajistit budoucí bohatší úrodu. V jistém smyslu můžeme najít i drobnou podobnost v případě šlehání dívek pomlázkami a umývání si vlasů ve vodě s bylinnými extrakty, oba zvyky totiž měly ženě zajistit zdraví.

---

¹⁵⁷ Jak Češi slaví Velikonoce. *Rondo Data* [online]. [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.rondodata.cz/pruzkum/velikonoce>

6 Vánoce

Ve spoustě zemí jsou Vánoce považovány za ten nejkrásnější a nejdůležitější svátek v roce a Česká republika není výjimkou. Jsou ale i země, kde se Vánoce neslaví vůbec či svátek úplně postrádá pravou podstatu Vánoc. Jednou takovou zemí je i Korea. V následujících podkapitolách objasním, jakým způsobem se sem Vánoce dostaly a jak se slaví. Ještě předtím ale připomenu Vánoce v Česku.

6.1 České Vánoce

Pro české obyvatelstvo jsou Vánoce jedním z nejkrásnějších dnů v roce, a to i přesto, že se většina nehlásí k žádnému náboženskému vyznání. Vánoce slaví 90 % obyvatelstva. Za dárky pro svou rodinu jsou častokrát schopni utratit i několik tisíc korun.¹⁵⁸

Tradice českých Vánoc má své počátky již v době pohanské. Díky tomu, že se tehdejší lidé živilo obzvláště zemědělstvím, byli velmi těsně spjati s přírodou. Koloběh v přírodě úzce souvisí se slunečním cyklem, proto bylo slunce symbolem životadárné síly a není překvapením, že se ke slunci upíraly všemožné modlitby, obřady a zvyky. Se sluneční aktivitou souvisely tři významné proměny v přírodě, s nimi Slované spojovali své oslavy. Jednou z nich byla slavnost v zimě, kdy slunce pozbylo svou sílu, lidé ale věřili v jeho „znovunarození“.¹⁵⁹

Zimní slunovrat byl v minulosti, kdy ještě neexistoval křesťanský kalendář, nejpřirozenější začátek nového roku, protože v přírodě postupně přibývalo světlo a teplo, den se prodlužoval a narozené slunce sílilo. S příchodem kalendáře a ustanovením nového roku na 1. leden došlo k potlačování pohanství křesťanstvím.¹⁶⁰

Rané křesťanství se pokoušelo původní pohanské zvyky odstranit z povědomí lidí, což se podařilo částečně. Mnoho pohanských oslav, praktik a pověr se dochovalo dodnes a některé z nich byly převzaty křesťanstvím. Období zimního slunovratu (21. prosinec) se tak stalo hlavním smyslem a filozofií křesťanství, protože obřady a zvyky během něj

---

¹⁵⁸ Vyplývá to z průzkumu společnosti GfK, který se uskutečnil v listopadu 2018. Tisková zpráva je k dispozici na: https://simar.cz/assets/media/files/assets/uploads/181211_GfK_TZ_Vanoce_czfin.pdf

¹⁵⁹ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Lidové tradice: původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*. Olomouc: Rubico, 2009. s. 121.

¹⁶⁰ Tamtéž.

vyjadřovaly touhu a víru v lepší život. Do této doby zasadili narození Ježíše, které symbolizuje nový a lepší život, k němuž lidé s nadějí vzhlíželi.¹⁶¹

6.1.1 Advent

Advent¹⁶² je přípravná doba na vánoční svátky a začíná vždy ve čtvrtou neděli před Štědrým dnem, tedy v období 27. listopadu až 3. prosince, přičemž končí západem slunce 24. prosince na Štědrý večer.¹⁶³

Typickou novodobou tradicí adventu je adventní kalendář, díky němuž si děti zpříjemňují čekání na Ježíška. V adventním kalendáři se nachází 24 okének s čokoládami, které se začínají otevírat vždy 1. prosince bez ohledu na začátek první adventní neděle.¹⁶⁴

Dalším tradičním symbolem je adventní věnec, jenž je nejčastěji tvořen ze smrkových větvíček a bývá ozdoben mašličkami, sušeným ovocem, vánočními ozdůbkami a čtyřmi svíčkami. Ty se zapalují postupně vždy na adventní neděli. První svíčka se říká „železná“, druhé „bronzová“, třetí „stříbrná“ a čtvrté „zlatá“.¹⁶⁵

Během adventu si lidé zdobí své domy jmelím, obvykle jej věší na lustr či před dveře. Ke jmelí se váže mnoho pověr a připisuje se mu kouzelná moc, podle české tradice má přinášet štěstí, lásku a požehnání do domu. Nejoblíbenějším zvykem je políbení pod zavěšenou větvíčkou jmelí, která má moc udržet vztah ženy a muže pohromadě a zajistit jim společnou lásku na další rok.¹⁶⁶

6.1.2 Štědrý večer

Štědrým dnem končí adventní období a je hlavním vánočním svátkem, slaví se 24. prosince. Lidé se někdy mylně domnívají, že právě v tento den se narodil Ježíš, což není ovšem pravda. Podle křesťanské liturgie se totiž Ježíš narodil 25. prosince, svátku se říká Narození Páně, v našem případě se oslava jmenuje Boží hod vánoční. I přesto je pro většinu českých obyvatel nejdůležitější v rámci oslav Štědrý večer, ke kterému se pojí spousta tradic a pověr.

---

¹⁶¹ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Lidové tradice: původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*. Olomouc: Rubico, 2009. s. 121.

¹⁶² Slovo advent pochází z latinského slova *adventus* a znamená příchod, konkrétně příchodu spasitele.

¹⁶³ LADA, Josef a Květoslav DUFEK. *Tradiční český rok*. Praha: Bambook, 2018. s. 178.

¹⁶⁴ Tamtéž.

¹⁶⁵ Tamtéž.

¹⁶⁶ Tamtéž, s. 179.

6.1.2.1 Tradice a pověry

Pravděpodobně jednou z nejznámějších vánočních pověr je o zlatém prasátku, které se má objevit při dodržení půstu až do štědrovečerní večeře. V některých rodinách tento půst spočívá v tom, že se nejí vůbec nic, jinde se zase vynechává pouze maso. Při dodržení tohoto půstu rodiče svým dětem někdy vyráběli postavičku prasátka, kterou skrze osvětlení na okamžik prosvítili, aby děti zlaté prasátko jen na malý moment zahlédly.¹⁶⁷

Ke štědrovečernímu stolu se obvykle zasedalo ve svátečním oblečení. Stoly se prostíraly pro sudý počet lidí, v případě lichého počtu stolujících se připravil jeden talíř navíc. Podle pověry prý před večeří chodí obhlížet prostřené stoly smrt a kde najde lichý počet, tam se v příštím roce pro jednoho člena rodiny vrátí.¹⁶⁸

Někde se držel i zvyk, při kterém se na každý roh stolu pokládala nějaká potravina či peníze. Na jeden roh to byl pecen chleba, aby měla rodina po celý příští rok dostatek jídla. Na druhý roh zase ošatka s troškou všeho, co se toho roku urodilo, aby i následující rok byl stejně tak úrodný. Na dalším rohu byly peníze, které symbolizovaly bohatství a blahobyt. Na posledním rohu pak byla miska s kousky potravy pro drůbež a dobytek. Pod talíře se dávaly i šupiny z kapra, aby bylo v kapsách stále dost peněz. Okolo stolu se mohl omotat i řetěz, ten měl symbolizovat soudržnost celé rodiny.¹⁶⁹ Tradiční večeře pak začínala obvykle modlitbou, v níž rodina poděkovala za hojný rok, vzpomněla na své zesnulé příbuzné a požádala o zdraví i do roku příštího.¹⁷⁰

Odjakživa byl Štědrý den považován za den osudový, z toho důvodu je většina zvyků spojena s věštěním. Věštilo se například pomocí rozkrajování jablíčka. Pokud se při rozkrojení objevil jádřinec ve tvaru hvězdičky, představovalo to štěstí, zatímco jádérka ve tvaru křížku neznamenal nic dobrého.

Nerozlučnou součástí vánoční atmosféry jsou i ořechy. Po štědrovečerní večeři si každý rozlouskne ořechy, zdravá jádra předpovídají štěstí po celý rok, ta zkažená zase naznačují, že se příští rok moc nevydaří. Do skořápek se pak pomocí vosku připevní svíčky a takhle vyrobená „lodička“ se pustí do mísy s vodou. Pokud se lodička převrhne,

---

¹⁶⁷ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Lidové tradice: původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*. Olomouc: Rubico, 2009. s. 133.

¹⁶⁸ Tamtéž.

¹⁶⁹ Tamtéž, s. 133–134.

¹⁷⁰ NEŠLEHOVÁ, Markéta. *Naše tradice: Štědrý den* [televizní pořad]. Tvůrci tohoto dílu: Vladimíra ČECHOVÁ, Věra KRINCVAJOVÁ, Jiří Diardmaid NOVÁK, Vít BĚLOHRADSKÝ. ČT, 2014. Dostupné též z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400004-stedry-den/>

znamená to smůlu. Když zůstanou skořápky u sebe, tak celá rodina zůstane pohromadě, zatímco pokud se skořápky vzdálí, znamená to, že se brzy příslušníci rodiny vydají do světa.¹⁷¹

6.1.2.2 Štědrovečerní večeře

Jídla během štědrovečerní večeře se po staletí měnila, velmi dlouho se zachovával i zvyk devatera pokrmů. Na stole nesměl chybět hrách, aby spojoval rodinu, polévka pro sílu, čočka pro hojnost a kuba pro radost a pohodu. Kapr se k nám dostal až o něco později, okolo 19. století, do té doby byl kapr považován za jídlo postní.¹⁷² Dnes k neodmyslitelnému pokrmu patří bramborový salát, který si dopřává téměř každá česká rodina. V případě masa to už ale tolik jednoznačné není. Zatímco v některých krajích stále zůstává jako hlavní jídlo kapr, jinde se české rodiny přiklánějí spíše ke smaženým řízkům. Kromě zmíněných jídel si téměř třetina lidí dopřává i rybí polévku.¹⁷³

6.1.2.3 Vánoční dárky

V České republice nosí dárky Ježíšek, Santa Claus se zde naopak nesetkává s příliš otevřenou náručí. Podle průzkumu vadí využívání Santa Clause v českých reklamách přibližně 60 % lidem.¹⁷⁴

Rozbalování vánočních dárků pod vánočním stromečkem je ve většině rodin tou nejočekávanější událostí z celého dne, přičemž nejvíce dárků obvykle dostávají děti.¹⁷⁵ Za několik posledních let se stávají v některých případech vánoční dárky jakousi povinností. Podle průzkumu z roku 2014 vánoční dárky na poslední chvíli nakoupilo

---

¹⁷¹ LADA, Josef a Květoslav DUFEK. *Tradiční český rok*. Praha: Bambook, 2018. s. 184.

¹⁷² NEŠLEHOVÁ, Markéta. *Naše tradice: Štědrý den* [televizní pořad]. Tvůrci tohoto dílu: Vladimíra ČECHOVÁ, Věra KRINCVAJOVÁ, Jiří Diardmaid NOVÁK, Vít BĚLOHRADSKÝ. ČT, 2014. Dostupné též z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400004-stedry-den/>

¹⁷³ Na Štědrý večer vedou u Čechů řízky, u Moravanů kapr. *Týden.cz* [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/byznys/cesko/na-stedry-vecer-vedou-u-cechu-rizky-u-moravanu-kapr_152589.html

¹⁷⁴ Více Ježíška, méně Santy. Průzkum ukázal, na co Češi slyší při předvánočním nakupování. *Aktuálně* [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/finance/nakupovani/vanoce-2017-reklama/r~eef73cfccdf11e7af7dac1f6b220ee8/>

¹⁷⁵ ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Lidové tradice: původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*. Olomouc: Rubico, 2009. s. 129.

63 % Čechů, přičemž každý desátý Čech nakoupil vánoční dárek na čerpací stanici jen několik hodin před rozbalováním.¹⁷⁶

Nejčastějšími dárky jsou kosmetika a oblečení, pro malé děti jsou to pak převážně hračky. Dalšími oblíbenými dárky jsou pak knížky, elektronika, hry, vouchery, alkohol či šperky. Téměř každý čtvrtý Čech je schopen za vánoční dárky utratit částku od 5000 do 9999 Kč.¹⁷⁷ Čím dál více v oblibě je i darování peněz, podle jednoho průzkumu dostává na Vánoce jakýkoliv finanční obnos polovina Čechů.¹⁷⁸

6.1.3 Vánoční symboly

Oblíbeným vánočním pečivem je vánočka, což je pletenec z kynutého těsta plný hrozinek a mandlí. K ní se váže spousta pověr. Při hnětení těsta nesměla hospodyňka s nikým mluvit a při kynutí těsta pak měla skákat hodně vysoko, aby těsto správně „nadskočilo“. Nepovedená vánočka znamenala neštěstí v dalším roce.¹⁷⁹

Poněkud novým symbolem se stalo betlémské světlo. To se zapaluje v Betlémě, v místě, kde se Ježíšek narodil, světlo pak prostřednictvím dobrovolníků putuje do celé Evropy. Do domácnosti se plamínek pak donesl z místního kostela a musel hořet po celý vánoční čas. Při zhasnutí plamínku to nevěstí pro rodinu nic dobrého.¹⁸⁰

Jedním z nejvýraznějších symbolů Vánoc je vánoční stromeček, symbolizuje věčný život a údajně spojuje všechny tři části světa. Kořeny symbolizují peklo, kmen život na zemi a větve nebe. Podle lidové tradice by se měl stromeček zdobit až na Štědrý den dopoledne, v domácnostech se ale zdobí nejčastěji den před Štědrým dnem či ještě dříve. V současnosti se živé stromečky nahrazují stromky umělými, stejně tak jako tradiční ozdoby v podobě sušeného ovoce, ořechových skořápek a ozdob ze slámy nahradily skleněné či plastové báně a elektrická světýlka.¹⁸¹

---

¹⁷⁶ Jeden z deseti Čechů nakupuje vánoční dárky u čerpací stanice. *Petrol.cz*. [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://petrol.cz/aktuality/jeden-z-deseti-cechu-nakupuje-vanocni-darke-u-čerpaci-stanice-4671>

¹⁷⁷ Vychází to z výzkumu společnost GfK, Dostupný z: https://simar.cz/assets/media/files/assets/uploads/181211_GfK_TZ_Vanoce_czfin.pdf

¹⁷⁸ Polovina Čechů podle aktuálního průzkumu dostala na Vánoce jako dárek peníze. *Finparáda*. [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://finparada.cz/6115-Polovina-Cechu-podle-aktualniho-pruzkumu-dostala-na-Vanoce-penize.aspx>

¹⁷⁹ LADA, Josef a Květoslav DUFEK. *Tradiční český rok*. Praha: Bambook, 2018. s. 184.

¹⁸⁰ Tamtéž, s. 185.

¹⁸¹ Tamtéž, s. 186.

6.2 Vánoce v Koreji

Obdobně jako v západních zemích se i v Koreji slaví Vánoce, avšak nemají takovou duchovní hodnotu, jako je tomu v křesťanských zemích. V případě Koreje se jedná spíše o komerční svátek, kdy se lidé nescházejí s rodinou, ale spíše jej tráví s kamarády nebo svými partnery.¹⁸²

6.2.1 Křesťanství v Koreji

Než přejdeme k samotným Vánocům, je důležité vědět, jaké zastoupení křesťanství v Koreji vlastně má. Podle statistik z roku 2015 se v Koreji k náboženství hlásí 44 %, z nichž nejvíce k protestantismu 45 %, buddhismu 35 %, katolicismu 18 % a do zbylých 2 % patří pak převážně islám, konfucianismus aj.¹⁸³

Katolicismus byl v Koreji představen během pozdní dynastie *Čoson* diplomaty, kteří se vraceli z Číny, a katolickými kněžími, kteří byli pozváni korejskými křesťany. Raní římskí katolíci byli v Koreji vystaveni drsnému pronásledování, přesto se náboženství šířilo mezi obyčejnými lidmi po celé zemi. Právě díky pronásledování bylo v té době spousta křesťanů umučeno, což přispělo k získání čtvrtého největšího počtu křesťanských světců.¹⁸⁴

Protestantismus byl obdobně přivezen do Koreje během pozdní *Čoson* dynastie a velmi rychle si získal oblibu u lidí prostřednictvím školního vzdělávání a lékařských služeb. Dokonce i dnes protestanté provozují velké množství vzdělávacích institucí, základních, středních a vysokých škol, univerzit a lékařských středisek.¹⁸⁵

Na život lidí měl v minulosti největší vliv buddhismus a konfucianismus a více než polovina kulturního dědictví v Koreji je spojená právě s oběma náboženstvími. Konfucianismus (1392–1910) je spíše kodexem etického chování, který zdůrazňuje důležitost loajality, synovské zbožnosti a uctívání předků.¹⁸⁶

---

¹⁸² LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna, 2019. s. 19.

¹⁸³ Religion. *KOREA.net* [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://www.korea.net/AboutKorea/Korean-Life/Religion>

¹⁸⁴ Tamtéž.

¹⁸⁵ Tamtéž.

¹⁸⁶ Tamtéž.

6.2.2 Historie Vánoc v Koreji

Oslavy Vánoc se do Korey dostaly údajně již v 18. století s příchodem katolicismu. V roce 1884 pak američtí protestantští misionáři začali šířit „moderní Vánoce“, které zároveň využívali pro představení křesťanství korejskému lidu.¹⁸⁷

K prvnímu oficiálnímu představení Vánoc došlo v soukromých novinách s názvem *Tongnip sinmun*¹⁸⁸ („Noviny nezávislosti“), jejichž editorem byl *So Čä-Pchil*. Dne 24. prosince 1896 v těchto novinách vyšel článek s názvem „Zítřa jsou narozeniny Ježíše Krista“. Vánoce byly posléze šířeny prostřednictvím škol, založeny byly i první korejské kostely, přičemž 25. prosince 1897 uspořádal misionář Underwood první vánoční bohoslužbu pro Korejce.¹⁸⁹

V křesťanském deníku *Tähan Kūrisūto Inhöbo*¹⁹⁰ se 27. prosince 1898 psalo o tom, jak během Vánoc v Soulu i mimo něj byly kostely osvětlené lucernami, s obdivem okolo nich procházelo až 10 milionů lidí a Vánoce se tak začaly stávat významným a důležitým svátkem v Koreji.¹⁹¹ Od té doby se začaly organizovat různé vánoční události, hrály se vánoční hry, publikovaly se časopisy pro děti, ve kterých se kromě jiného učilo i o narození Ježíše Krista. Díky tomu během následujících let byly kostely na Vánoce vždy zaplněné lidmi bez ohledu na jejich vyznání.¹⁹²

Ve 20. a 30. letech 20. století během japonské okupace začaly Vánoce nabírat spíše komerčního významu, což se nevyhnulo i pozdější kritice.¹⁹³ Dříve se lidé scházeli v kostelech, nyní ale byla obchodní centra narvána lidmi, kteří brali tento svátek jako příležitost pro nakupování dárků či pití alkoholu. Mladí lidé, kteří se označovali jako „*modern girls*“ a „*modern boys*“, si během tohoto dne užívali zábavu mezi sebou, díky

---

¹⁸⁷ PANG, Wõnil. Hanguk kehūrisūmasū čõnsa 1884~1945. *Čongkjomunhwajõngu*. 2008, **11**, 79–107.

¹⁸⁸ Korejský název 독립신문

¹⁸⁹ Tähanminkuk kwa hankukkjohö sok 'kūrisūmasū (sõngtchančõl)'üi jõksa wa üimi. *Christian Today* (*Kūrisūčchõn tchutei*) [online]. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: <https://www.christiantoday.co.kr/news/318380>

¹⁹⁰ Korejský název 대한그리스도인회보

¹⁹¹ PANG, Wõnil. Hanguk kehūrisūmasū čõnsa 1884~1945. *Čongkjomunhwajõngu*. 2008, **11**, 79–107.

¹⁹² Tähanminkuk kwa hankukkjohö sok 'kūrisūmasū (sõngtchančõl)'üi jõksa wa üimi. *Christian Today* (*Kūrisūčchõn tchutei*) [online]. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: <https://www.christiantoday.co.kr/news/318380>

¹⁹³ V roce 1936 se citl v deníku *Mäilsinbo* (매일신보) článek s názvem „Vánoce přešly z rukou křesťanů do rukou obchodníků“. (*기독교인의 손에서 상인의 손으로 넘어간 크리스마스*)

čemuž se Vánoce začaly stávat spíše svátkem pro zamilované a začal se vytrácet jejich původní význam.¹⁹⁴

Vítězstvím čínsko-japonské války ve prospěch Japonců se staly Vánoce předmětem útlaku a byly zakázané veškeré vánoční aktivity, protože Japonci tento křesťanský svátek odmítali. Od té doby začaly představovat ponurý den a byly odepírány až do osvobození Koreje. Po osvobození začaly Vánoce pod americkým vojenským režimem opětovně nabírat na důležitosti. Bylo to kvůli tomu, že v Koreji byl zákaz nočního vycházení¹⁹⁵, který byl uvolněn vždy na Vánoce, díky čemuž měl tento den najednou představovat svobodu a radost.¹⁹⁶ Za vlády prvního korejského prezidenta *I Sung-mana* (1875–1965) pak byly Vánoce schváleny jako státní svátek dne 4. června 1949.¹⁹⁷

Dávání dárků jako jeden ze zvyků Vánoc se objevilo již začátkem 20. století. Každoročně se z Ameriky do Koreje posílaly balíčky, kterým se říkalo „*Christmas box*“ a které obsahovaly školní potřeby, sladkosti a sušené ovoce pro děti. Jednalo se o velmi jednoduché dárky, nicméně v tehdejší době byly podobné předměty uznávány jako velice vzácné.¹⁹⁸ Protestanští misionáři byli tak první, kteří představovali roli Santa Clause, protože veškeré dárky, které dříve církev dávala, byly transportovány z jejich domovů z Ameriky.¹⁹⁹

V 30. letech 20. století se dárky staly nejdůležitější částí Vánoc. V běžných časopisech²⁰⁰ se objevovaly články s radami, jaké dary by si měli vyměňovat ženy a muži. V článku byly uvedeny příklady v různých cenových rozpětích, ve kterých se jednotlivé dárky nacházely. Jednalo se o dárky, jako je čokoláda, rtěnka, kabelka, parfémy, čepice

---

¹⁹⁴ PANG, Wõnil. Hanguk kchõrisõmasõ cõnsa 1884~1945. *Çongkjõmunhwajõngu*. 2008, **11**. 79–107.

¹⁹⁵ Ten byl v Koreji od roku 1945 do 1982 a bylo zakázané vycházet od půlnoci do čtvrté hodiny ranní. Bylo to striktně dodržováno, Vánoce však byly dnem svobody a v tento den bylo dovoleno pohybovat se venku i během noci. Kromě Vánoc bylo možné vycházet v noci ven ještě na Buddhovy narozeniny a 31. prosince.

¹⁹⁶ PANG, Wõnil. Hanguk kchõrisõmasõ cõnsa 1884~1945. *Çongkjõmunhwajõngu*. 2008, **11**. 79–107.

¹⁹⁷ 12 wõl 25 il, Hankuk õi Kõrisõmasõ Ijagi. *Naver blog* [online]. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: https://m.blog.naver.com/much_korea/221166369143

¹⁹⁸ Dárky dostávaly věřící děti od církve, například jako odměnu za recitování bible v tehdejších nedělních školách. Z toho důvodu byly tyto školy několik týdnů před Vánoce narvány studenty.

¹⁹⁹ PANG, Wõnil. Hanguk kchõrisõmasõ cõnsa 1884~1945. *Çongkjõmunhwajõngu*. 2008, **11**. 79–107.

²⁰⁰ Jednalo se například o časopis *Sinjsõng* (신여성), což byl magazín pro ženy. Konkrétní příklad pak můžeme nalézt v článku „크리스마스 푸레젠티“, což je vlastně v hangulu přepsané anglické „Christmas presents“ (Vánoční dárky).

či knihy.²⁰¹ V některých člancích se psalo i o důležitosti dárků pro děti, což nabádalo k vytvoření trhu s dárky právě pro ně.²⁰²

6.2.3 Korejské Vánoce dnes

Na rozdíl od jiných zemí v Asii (například Čína nebo Japonsko) jsou Vánoce v Koreji uznané jako státní svátek a připadají na 25. prosince. V tento den lidé nemusí do práce a studenti do školy, nicméně se musí vrátit hned den následující.²⁰³

Nynější Vánoce v Koreji připomínají spíše takový Valentýn za přítomnosti Santa Clause.²⁰⁴ Právě Santa Claus, nebo lépe řečeno *Santa Harabodži*²⁰⁵, který se vzhledem od typického amerického Santy poněkud liší²⁰⁶, se uchoval jako symbol Vánoc do dnešní doby.²⁰⁷ Během Vánoc si mezi sebou lidé vyměňují dárky a časté jsou i dárky v podobně peněz.²⁰⁸

Když se zeptáte Korejců, jak se u nich slaví Vánoce, většina vám odpoví, že tento svátek slaví převážně páry či kamarádi mezi sebou. Další hojná část Korejců tento svátek neslaví vůbec. Korejští křesťané pak zase chodí do kostelů, kde se účastní vánočních bohoslužeb a poslouchají církevní sbor.

Mnoho lidí tvrdí, že Vánoce ve skutečnosti neslaví, když se však ocitneme v oblíbenějších částech Soulu, vše vypovídá o opaku. Města jsou zdobena moderními vánočními světylky a umělými stromky, z obchodů hrají vánoční písničky – ať už korejské, či západní – a většina prodejců využívá Vánoce pro svůj marketing. Během Vánoc jsou přeplněné obchody, protože lidé využívají tento svátek právě k nakupování, zároveň jsou plné i restaurace, kam chodí svátek oslavovat zamilované páry.

---

²⁰¹ PANG, Wõnil. Hanguk kehõrisõmasõ õõnsa 1884~1945. *Õõngkjõmõnhwajõõngu*. 2008, 11. 79–107.

²⁰² Tamtõž.

²⁰³ DREYER, Robin Redmon. *Christmas traditions, legends, recipes from around the world: Making new traditions and renewing the old*. Bloomington, IN: AuthorHouse. 2016. 14 Asia.

²⁰⁴ Welcome To The Paradoxical World Of Korean Christmas. *Forbes* [online]. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/rachelpremack/2017/12/20/welcome-to-the-paradoxical-world-of-korean-christmas/?sh=7578875a7ca8>

²⁰⁵ V překladu znamená „dõdõček“.

²⁰⁶ Často se vyobrazuje se svou původní zelenou „uniformou“. Mõže mít na sobõ i klobouk gat (갓), který se nosil bõhem období Čõson.

²⁰⁷ Schnapps, whipping and sacks: how Christmas traditions evolved around the world. *The conversation* [online]. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: <https://theconversation.com/schnapps-whipping-and-sacks-how-christmas-traditions-evolved-around-the-world-52441>

²⁰⁸ DREYER, Robin Redmon. *Christmas traditions, legends, recipes from around the world: Making new traditions and renewing the old*. Bloomington, IN: AuthorHouse. 2016. 14 Asia.

Typickým svátečním pokrmem v Koreji je „vánoční dort“, což je piškotový dort s krémem a zmrzlinou, obvykle ozdoben ovocem, například jahodami. Štědrovečerní večere se nenese v podobném duchu, jako je tomu například v Česku. V Koreji se obvykle podává typické korejské jídlo, kterým je hovězí maso *pulgogi*, *kimčchi* a nudle z batátů.²⁰⁹

V Koreji se ke křesťanství hlásí přibližně 25–30 %, čímž se řadí na přední příčky v největším počtu křesťanů na obyvatelstvo v Asii.²¹⁰ Zajímavé ovšem je, že k takovému nárůstu došlo až několik let poté, co byly Vánoce v Koreji vlastně představeny, například v roce 1945 se ke křesťanství hlásila 2 % obyvatelstva.²¹¹

I přes fakt, že v Koreji se za křesťany považuje „pouze“ čtvrtina obyvatel, velice často se Korea setkává s kritikou za sekularizaci²¹² Vánoc. Na druhou stranu Korejci již mají dva rodinné svátky, kterými jsou *Čhusök* a *Söllal*. Jedná se o svátky, při nichž lidé podnikají někdy i několikahodinové cesty, jen aby se mohli vrátit za svou rodinou. Pro Korejce jsou tyto svátky velice důležité a oslavy obvykle trvají tři dny. Možná z toho důvodu Vánoce neplní tak důležitou úlohu v životech Korejců a jsou tedy jen dalším svátkem pro zamilované.²¹³

6.3 Srovnání a shrnutí

České a korejské Vánoce toho ve finále nemají příliš společného. V Česku je slaví téměř všichni bez ohledu na vyznání, a to dokonce i s křesťanskými prvky, jako je například Ježíšek nebo betlém. Během tohoto období rodina společně tráví čas a navštěvují se i vzdálenější rodiny. V Koreji Vánoce vůbec nefungují jako rodinný svátek, nýbrž je to pouze záminkou pro páry být spolu. Křesťané taktéž neslaví Vánoce nijak velkolepě, většinou jen navštěvují kostely, kde si při bohoslužbách připomínají narození Ježíše Krista.

---

²⁰⁹ The Weirdest Christmas Traditions in the World. *The New Republic* [online]. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: <https://newrepublic.com/article/126541/weirdest-christmas-traditions-world>

²¹⁰ DREYER, Robin Redmon. *Christmas traditions, legends, recipes from around the world: Making new traditions and renewing the old*. Bloomington, IN: AuthorHouse. 2016. kapitola 14 Asia.

²¹¹ Welcome To The Paradoxical World Of Korean Christmas. *Forbes* [online]. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/rachelpremack/2017/12/20/welcome-to-the-paradoxical-world-of-korean-christmas/?sh=7578875a7ca8>

²¹² Zesvětštění či odnáboženštění, obecně potlačení vlivu náboženství a jeho institucí.

²¹³ Tamtéž.

Ačkoliv tedy v Koreji nejsou Vánoce tak důležité, jako jsou pro nás, města jsou vždy ozdobena různými vánočními dekoracemi a můžeme v nich zahlédnout i obrovské umělé stromečky.

Jak již bylo zmíněno, prodejci využívají Vánoce pro svůj marketing a celkově Vánoce v Koreji působí mnohem více komerčně než v Česku. Zároveň zde během Vánoc můžeme zahlédnout různé vánoční stánky, které ale rozhodně nemají nic společného s těmi českými a ani z nich nesálá ta pravá vánoční atmosféra.

Zajímavá je zmínka o východních Slovanech v 19. století, kteří zvali duše zemřelých předků do domu ohřát se k ohni. Byli totiž přesvědčení, že jejich zesnulí předci mohou ovlivňovat budoucí úrodu, proto si u nich zemědělci chtěli „přilepšit“ a často jim po štědrovečerní večeři nechávali zbytky jídel na stole.²¹⁴ Tento zvyk se dnes již nepraktikuje a vlastně ani nijak nesouvisí s korejskými Vánocemi, podobnost ale můžeme shledat s jinými korejskými tradicemi. Korejci takto nabízí pokrmy svým předkům během obřadu *Čcharje*, který se koná na Nový rok a během *Čchusök*. Nicméně jako spousta slovanských zvyků se ani tento dodnes nezachoval.

---

²¹⁴ FROLEC, Václav. *Vánoce v české kultuře*. Vyd. 3. Praha: Vyšehrad, 2001. s. 57–58.

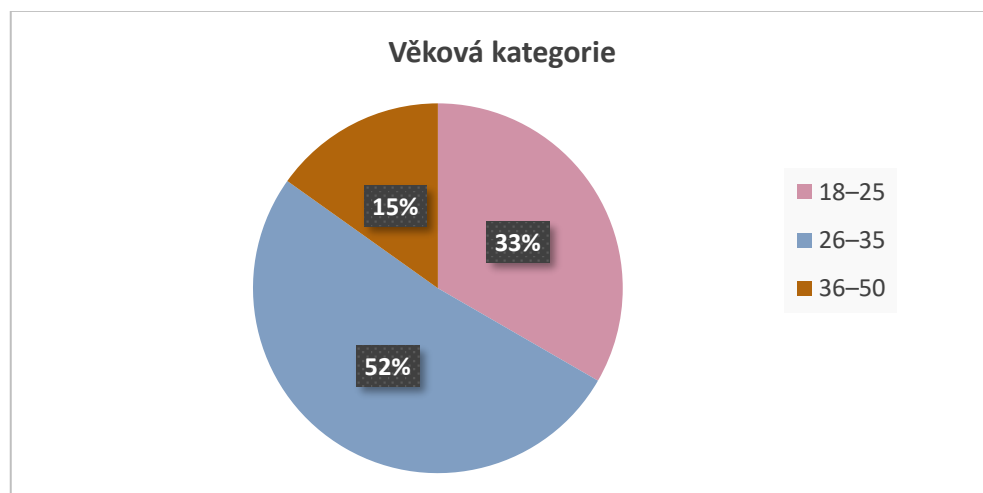
7 Rozbor dotazníku

Na základě vlastních zkušeností a prostudované literatury jsem sestavila kvantitativní dotazník. Cílem mého výzkumu bylo zjistit, jak jsou dané svátky pro Korejce žijící v Česku důležité, zda stále slaví korejské svátky (*Čchusök* a *Söllal*), či naopak preferují svátky české, jako jsou Vánoce a Velikonoce.

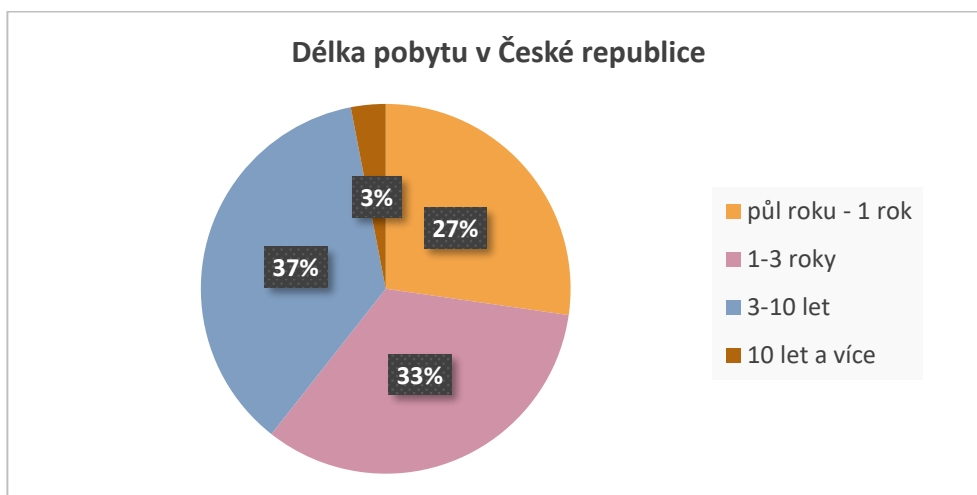
Průzkum jsem zacílila na Korejce žijící v České republice alespoň půl roku. V dotazníku je obsaženo 28 otázek, které se týkají způsobů oslav českých a korejských svátků, největší důraz je kladen na svátky obsažené v hlavní části. Nejčastější otázky byly s odpovědí ano/ne, obsaženy byly ale i otázky s vícero možnostmi nebo otázky otevřené. Respondenty jsem oslovovala pomocí sociálních sítí a sesbírala jsem 33 odpovědí. Dotazník byl sestaven v korejském jazyce a byl vyplňován pomocí Google Formuláře, v příloze přikládám verzi v češtině.

Ze 33 respondentů tvořili polovinu lidé ve věku 26 až 35 let, druhou nejpočetnější skupinou byli lidé ve věku 18 až 25 let, zbytek tvořili lidé ve věku 36 až 50 let (viz graf č. 1). Vyrovnané odpovědi byly při otázce na délku pobytu v ČR (viz graf č. 2). Odpovědi na otázku, jaký je důvod jejich pobytu v České republice, se různily z důvodu volné odpovědi. Dva nejčastější důvody byly studium a zaměstnání (oboje 30 %). Dalšími důvody byly pak například byznys či rodina. Respondenti byli dotázáni i na otázku ohledně jejich náboženského vyznání, většina odpověděla, že jsou bez vyznání (viz graf č. 3). Na otázku, zda mají v České republice rodinu, 73 % odpovědělo, že ne.

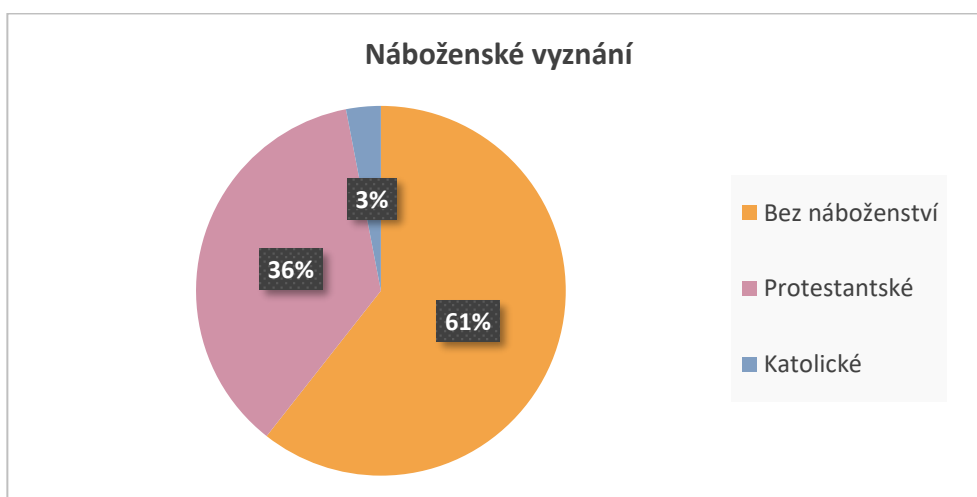
Graf 1 Respondenti podle věkové kategorie

Graf 2 Respondenti podle délky pobytu v České republice

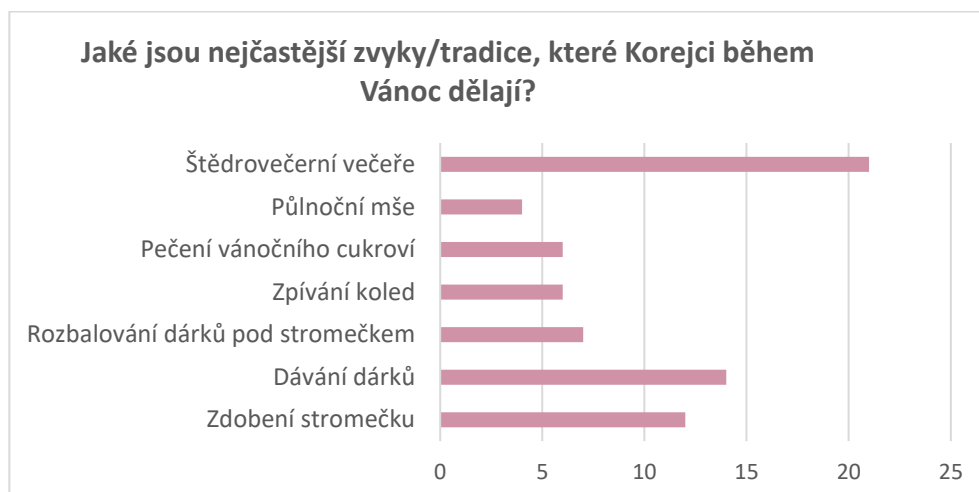
Graf 3 Respondenti podle náboženského vyznání

České Vánoce Korejců

Podle mého průzkumu slaví české Vánoce 79 % Korejců. Následující otázka zněla, jaké jsou nejčastější zvyky a tradice, které během Vánoc dělají. K dispozici byly zvyky, které jsou typické snad pro každou českou rodinu. Mezi nejčastější zvyk patřila štedrovečerní večeře, kterou zvolilo 81 % dotázaných, kteří slaví Vánoce. Dalším zvykem je pak dávání dárků, které dodržuje 54 % Korejců. Stromeček zdobí 46 % dotázaných a dalšími méně dodržovanými zvyky jsou pak rozbalování dárků pod stromečkem, zpívání koled a pečení vánočního cukroví. Na půlnoční mši chodí pouze 3 Korejci z 26 dotázaných (viz graf č. 4).

Graf 4 Nejčastější vánoční zvyky a tradice prováděné dotázanými respondenty

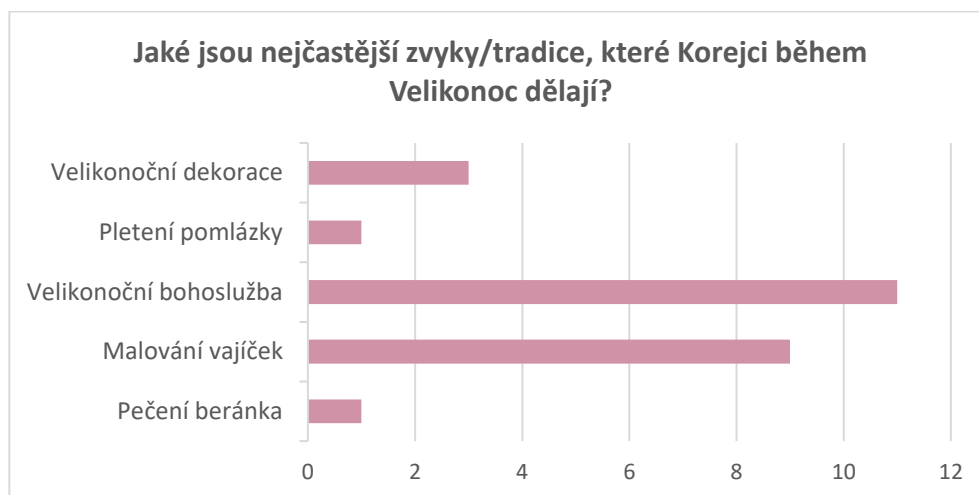
Graf zobrazuje počet Korejců (z 26, kteří Vánoce slaví), kteří zvolili daný zvyk.

Při otázce, zda by slavili Vánoce, kdyby žili v Koreji, odpovědělo téměř 70 % respondentů, že ano. Zbytek odpověděl, že ne, nebo ještě neví. V dotazníku zároveň 40 % Korejců uvedlo, že už někdy slavili Vánoce s českými kamarády, rodinou nebo partnerem. Lidé, kteří neslaví Vánoce, jsou všichni bez náboženského vyznání, což na druhou stranu nebylo žádným překvapením.

České Velikonoce Korejců

Na rozdíl od Vánoc slaví Velikonoce pouze 46 % Korejců, z nichž 67 % dotázaných bylo náboženského vyznání. Pouze 27 % odpovědělo, že by slavilo Velikonoce i v Koreji. Nejčastěji se lidé účastní velikonoční bohoslužby, kterou v dotazníku uvedlo 11 z 15 Korejců, kteří zároveň uvedli, že slaví Velikonoce. Druhou nejčastější odpovědí bylo malování vajíček, které běžně dělá 9 z 15. Jedná se o dvě nejčastější činnosti během Velikonoc i v Koreji (viz graf č. 5).

Graf 5 Nejčastější velikonoční zvyky a tradice prováděné dotázanými respondenty

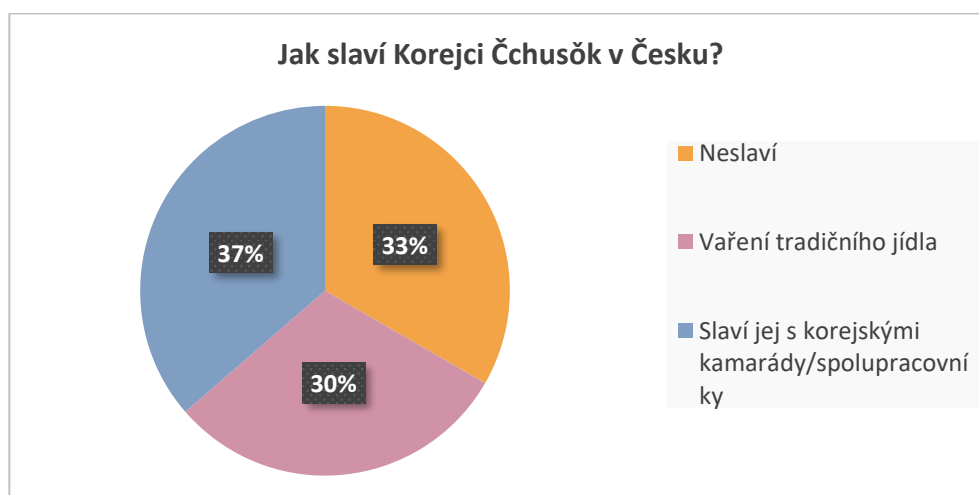

Graf zobrazuje počet Korejců (z 15, kteří slaví Velikonoce), kteří zvolili daný zvyk.

Jak slaví Korejci Čchusŏk v České republice?

Protože je Čchusŏk jeden z nejdůležitějších svátků v Koreji, zajímalo mě, jak jej slaví Korejci, kteří žijí v Česku. Nejprve jsem se zeptala, kde jej obvykle tráví, zda v Česku nebo v Koreji. Odpovědi byly více méně vyrovnané, 58 % respondentů odpovědělo, že jej nejčastěji slaví v Česku. Jedna třetina Korejců Čchusŏk v Česku neslaví, zatímco zbytek vaří alespoň tradiční jídlo nebo jej tráví společně s korejskými kamarády/partnerem/rodinou/spolupracovníky. Na otázku, zda Čchusŏk někdy slavili s českými kamarády, 97 % odpovědělo, že ne.

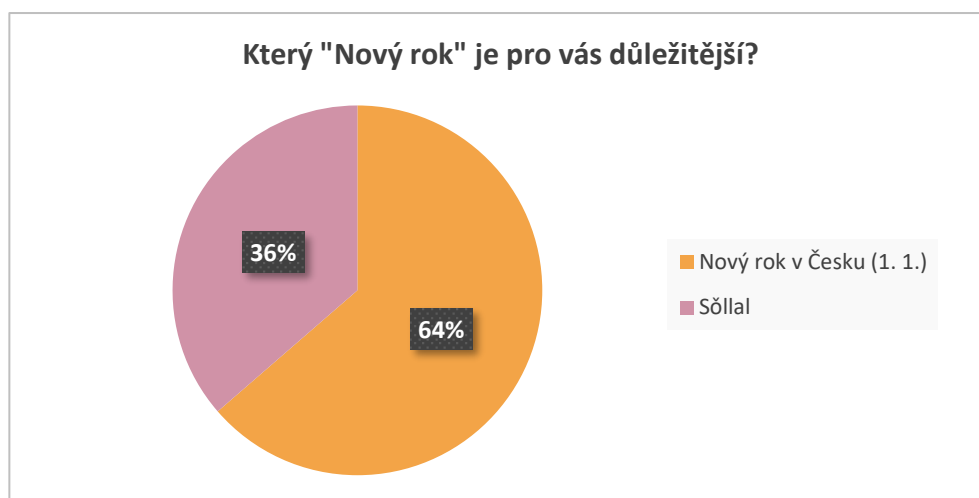
Graf 6 Způsoby, kterými respondenti slaví Čchusŏk v České republice

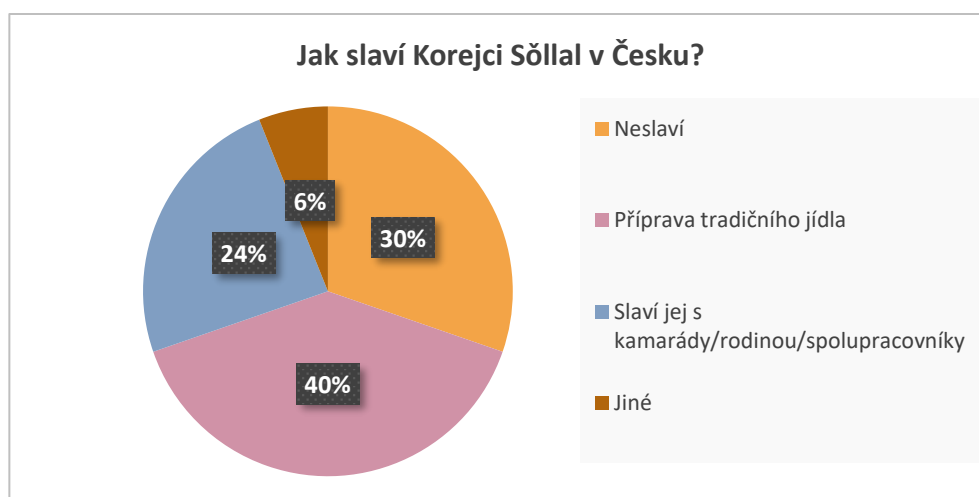
Korejci a Nový rok v Česku vs. *Söllal*

První otázka ohledně Nového roku zněla, který je podle nich vlastně ten důležitější. Více než polovina odpověděla, že je to Nový rok podle gregoriánského kalendáře, tedy 1. 1. (viz graf č. 7). Obdobně jak tomu bylo v případě *Čchusök*, 60 % Korejců odpovědělo, že *Söllal* slavilo v Česku. Nejčastěji jej pak slavili přípravou tradičního jídla a přípravou tradičních pokrmů, spousta respondentů napsala obě možnosti. Dle dotazníku jedna třetina opět *Söllal* neslavila.

Graf 7 Počet respondentů, kteří upřednostňují Nový rok v Česku nebo *Söllal*

Graf 8 Způsoby, kterými respondenti slaví *Söllal* v České republice

Jaké české svátky Korejci slaví?

Pro tuto otázku jsem záměrně nepoužila všechny české svátky. Použila jsem ty, o kterých se zmiňuji ve své práci, přidala jsem navíc svátek svatého Mikuláše, protože je to u nás poměrně oblíbený den. Na základě výsledků můžeme vidět, že Korejci v ČR nejčastěji slaví Vánoce, Nový rok a Velikonoce (viz graf č. 9).

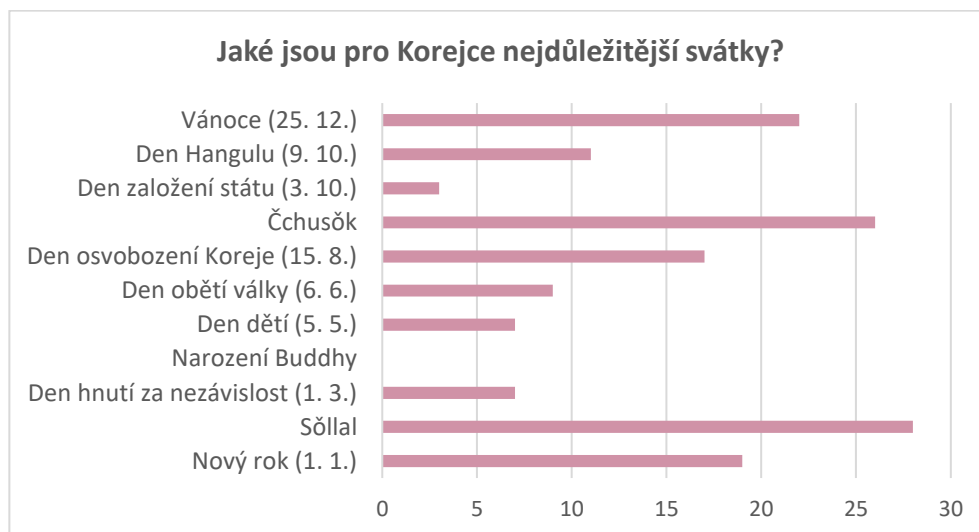
Graf 9 České svátky slavené dotázanými respondenty

Jaké jsou pro Korejce nejdůležitější svátky?

V poslední otázce měli respondenti k dispozici výběr z až 5 svátků, které považují za ty nejdůležitější. Není překvapením, že nejčastěji zvoleným svátkem je právě *Čchusŏk* a *Sŏllal*. Po nich následují Vánoce společně s Novým rokem a Dnem osvobození Koreje (viz graf č. 10).

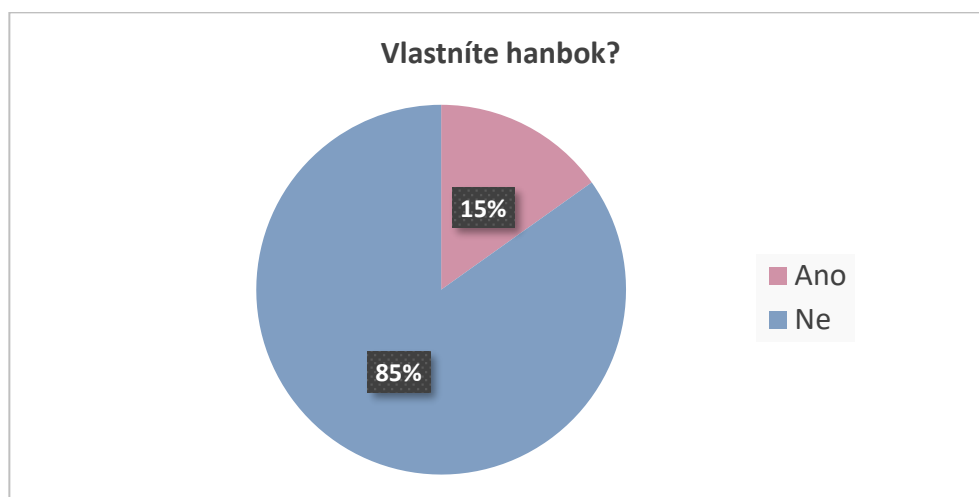
Graf 10 Nejdůležitější korejské svátky podle dotázaných respondentů

Korejci a tradiční oděv

Tři otázky jsem věnovala i tradičnímu oděvu *hanbok*. Na základě průzkumu jsem zjistila, že pouze 15 % vlastní svůj *hanbok* (viz graf č. 11). Během výjimečných událostí jej nosí 21,2 % a pouze jeden člověk odpověděl, že nosí *hanbok* i na veřejnosti.

Graf 11 Počet respondentů, kteří vlastní hanbok

Shrnutí

Má bakalářská práce není na výzkumu postavená, nýbrž výzkum má sloužit pouze jako doplnění. Mým cílem bylo zjistit, zda se Korejci žijící v Česku přiklánějí spíše ke korejským, nebo k českým svátkům. Na základě získaných výsledků je zajímavé, že například Vánoce slaví více lidí, než je tomu u *Čchusök* či kolik jich slaví Nový lunární rok. Na druhou stranu to ale nepovažuji za takové překvapení, protože pouze 27 % dotázaných odpovědělo, že zde má rodinu. A protože jsou tyto dva svátky rodinné a Korejci tradičně navštěvují hroby svých zesnulých, je pochopitelné, že lidé svátek nemají možnost slavit jinak než například přípravou tradičních pokrmů či voláním s rodinou v Koreji.

Když jsem dotazník zpracovávala, překvapilo mě, kolik Korejců žijících v Česku slaví české svátky. Bylo zajímavé vidět, že i před jedním z nejdůležitějších svátků v Koreji, jakým je *Söllal*, dala většina přednost našemu Novému roku. *Söllal* bychom totiž svou důležitostí mohli přirovnat k našim Vánocům, u nichž si já osobně nedokážu představit, že bych je neslavila.

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo vytvořit komplexní přehled dvou nejdůležitějších svátků v Jižní Koreji a v České republice, představit jejich historii, slavené tradice, podávané tradiční pokrmy a následně je srovnat se svátky druhé země, případně k nim nalézt svátky podobné.

Nejdříve jsem představila tři základní typy kalendářů a pro každou zemi jsem objasnila historický vývoj kalendáře až do dnešní podoby. Následně jsem stručně vysvětlila definice svátků, zvyků a tradic. V případě svátků jsem vysvětlila jejich dělení v jednotlivých zemích. V případě tradic jsem se zaměřila na korejský tradiční kroj a jeho následné srovnání s krojem českým. Také jsem stručně objasnila tradiční korejskou kuchyni.

Další čtyři kapitoly již pojednávaly o konkrétních svátcích. První z nich jsem věnovala korejskému Novému lunárnímu roku a Novému roku podle gregoriánského kalendáře slaveného v obou zemích. Druhou kapitolu jsem věnovala dalšímu korejskému svátku, kterým je *Čchusök*. Ten jsem představila v obdobném rozsahu a přirovnala jsem k němu české dožínky a Dušičky. Třetí kapitola pojednává zpočátku o českých Velikonocích. Protože se ke korejským Velikonocům nepojí tolik tradic a zvyků, jako k těm našim, přidala jsem ještě jeden korejský svátek, jímž je *Tano*. Ten představuje oslavu jara a některými svými zvyky se podobá pohanským Velikonocům. Čtvrtá kapitola začíná českým nejdůležitějším svátkem, kterým jsou Vánoce. Abych je mohla srovnat s korejskými, musela jsem nejprve objasnit příchod křesťanství společně s Vánoci do Jižní Koreje. V kapitole jsem tedy specifikovala nejen Vánoce slavené dříve, ale i podobu korejských Vánoc v dnešní podobě, které se od těch českých velice liší.

Poslední kapitolu jsem věnovala svému průzkumu, ve kterém jsem zjistila, jak Korejci žijící v České republice slaví či neslaví české a korejské svátky a jak vnímají jejich důležitost. Průzkum však slouží nikoliv jako hlavní část práce, ale pouze jako doplnění.

Rejstřík korejských slov s jejich přepisem

Bölccho	벌초	33	Makkölli	막걸리	21, 34
Čapčchä	잡채	34	Nölttügi	널뛰기	26
Čegi	제기	27	Norigä	노리개	19
Čegiččagi	제기차기	27	Padži	바지	19
Čchangpcho	창포	43	Päkču	백주	34
Čcharje	차례	23, 33, 56	Pulgogi	불고기	55
Čchima	치마	19	Sarje	사레	17
Čchusök	추석	12, 17, 32, 33, 55	Sebä	세배	23, 27
Čögori	저고리	18, 19	Sebädon	세뱃돈	23
Čön	전	21, 34	Silla	신라	32, 44
Čoson	조선	12, 44, 51	Sin-čchuk	신축	12
Čumöni	주머니	19	Sindodžu	신도주	34
Gabä	가배	33	So Čä-Pchil	서재필	52
Ganggangsullä	강강 술래	35	Sodžu	소주	21, 34
Gaü	가위	32	Sokčchima	석치마	19
Hanbok	한복	18, 19, 20, 35	Sölbim	설빔	23, 24
Hangäü	한가위	32	Söllal	설날	17, 22, 27, 55
Hankwa	한과	34	Söngmjo	성묘	23, 38
Harabodži	할아버지	54	Songpchjön	송편	33
Hwangap	환갑	17	Ssirüm	씨름	34, 35
I Sun Sin	이순신	35	Suričchü	수리취	44
I Sung-man	이승만	53	suričchüttök	수리취떡	44
Jagwanggü	야광귀	22	Suritnal	수릿날	42
Jönnalligi	연날리기	26	Tangi	단기	14
Junnori	윷놀이	25	Tangun	단군	14
Juri	유리	32	tano čölsa	단오절사	43
Kabo	갹오	14	tano kosa	단오고사	43
Kangnüng Tanoče	강릉단오제	42	Tano	단오	42, 43, 45
Kimčchi	김치	21, 55	tanočang	단오장	43
Ko Čoson	고조선	14	Tchorankuk	토란국	34
Kočchudžang	고추장	21	Tosodžu	도소주	25
Könjang	건양	12	Ttänggi	땡기	19
Korjō	고려	44	Ttökkuk	떡국	24, 25, 31
Künettügi	그네뛰기	43			
Mahan	마한	42			

Přílohy

Příloha 1: Podrobnější tabulka státních svátků Korejské republiky

Datum	Svátek	Hangŭl	Transkripce	Popis
1. leden	Nový rok	신정	<i>Sinčöng</i>	Stejně jako v jiných zemích se slaví i Nový rok 1. ledna.
1. den 1. lunárního měsíce	Korejský lunární Nový rok	설날	<i>Söllal</i>	Jeden z nejdůležitějších tradičních svátků roku. Během svátku se konají vzpomínkové rituály pro zesnulé předky a hrají se tradiční hry.
1. březen	Den hnutí za nezávislost	3 · 1 절	<i>Samilčöl</i>	Korejci slaví výročí 1. března 1919, kdy začalo hnutí za nezávislost proti japonské nadvládě.
5. květen	Den dětí	어린이날	<i>Örininal</i>	Tento den slaví děti se svými rodiči svůj svátek. Při této příležitosti jsou organizovány četné zábavné programy.
8. den 4. lunárního měsíce	Buddhovy narozeniny	부처님 오신날	<i>Pučchönim Osinnal</i>	V buddhistických kláštěrech se konají slavnostní obřady a oslavy dne vrcholí lampiónovým průvodem.
6. červen	Den obětí války	현충일	<i>Hjönčchungil</i>	V tento den si celý korejský národ připomíná památku válečných obětí.
15. srpen	Den osvobození	광복절	<i>Kwangpokčöl</i>	Den oslavuje národní osvobození od japonské koloniální nadvlády v roce 1945, rovněž se připomíná založení Korejské republiky.
15. den 8. lunárního měsíce	Den díkůvzdání za sklizeň	추석	<i>Čchusök</i>	Jeden z nejdůležitějších tradičních svátků roku. Svátek oslavuje bohatou sklizeň a členové rodiny se shromažďují z celé země, aby provedly pamětní rituály za své předky.
3. říjen	Den založení státu	개천절	<i>Käčchönčöl</i>	Tento den se slaví založení Koreje <i>Tangunem</i> , k němuž došlo podle tradice roku 2333 př. n. l.
9. říjen	Den Hangŭlu	한글날	<i>Hangŭlnal</i>	Den upomínající na zavedení korejského písma králem <i>Sedžongem</i> .
25. prosinec	Den narození Ježíše Krista	기독탄신일	<i>Kitoktchansinil</i>	Vánoce slaví převážně křesťané, v Koreji je svátek považován i za svátek pro zamilované.

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- a) Muž b) Žena c) Jiné...

2. Do jaké věkové kategorie patříte?

- a) 18–25 b) 26–35 c) 36–50 d) 51–65 e) Nad 66 let

3. Jak dlouho žijete v Česku?

- a) půl rok až 1 rok b) 1–3 roky c) 3–10 let d) 10 a více let

4. Jaký důvod vašeho pobytu v Česku?

- a) Studium v zahraničí b) Zaměstnání c) Jiné...

5. Jaké je vaše vyznání?

- a) katolicismus b) protestantismus c) buddhismus d) islám e) bez vyznání f) Jiné...

6. Máte v Česku rodinu?

- a) Ano b) Ne

7. Pokud máte partnera, jaké je národnosti?

- a) české b) slovenské c) korejské d) nemám partnera e) Jiné...

8. Slavíte Vánoce?

- a) Ano b) Ne

9. Které vánoční zvyky děláte?

- Zdobení stromečku Dávání dárků Rozbalování dárků pod stromečkem Zpívání koled
 Pečení vánočního cukroví Štědrovečerní večeře Vánoční mše Pečení vánočky
 Jiné...

10. Pokud byste byli v Koreji, slavili byste Vánoce?

- a) Ano b) Ne c) Možná

11. Slavili jste někdy Vánoce s českou rodinou/partnerem/kamarádem?

- a) Ano b) Ne

12. Slavíte Velikonoce?

- a) Ano b) Ne

13. Které velikonoční zvyky děláte?

- Pečení beránka Malování kraslic Návštěva kostela Vyrábění pomlázky
Koledování
 Vánoční dekorace Jiné...

14. Pokud byste byli v Koreji, slavili byste Velikonoce?

- a) Ano b) Ne c) Možná

15. Slavili jste někdy Velikonoce s českou rodinou/partnerem/kamarádem?

- a) Ano b) Ne

16. Kde obvykle trávíte Čchusök?

- a) Korea b) Česko c) Jiné...

17. Pokud trávíte Čchusök v Česku, jak jej slavíte?

Volná odpověď

18. Slavíte Čchusök i s českými kamarády?

a) Ano b) Ne

19. Jak obvykle trávíte Nový rok podle gregoriánského kalendáře?

a) Sám b) S kamarády c) S rodinou d) V práci e) Neslavím f) Jiné...

20. Který Nový rok je pro vás důležitější?

a) Söllal – Nový rok podle lunárního kalendáře b) Nový rok podle gregoriánského kalendáře

21. Kde obvykle trávíte Söllal?

a) Korea b) Česko c) Jiné...

22. Kde jste trávili poslední Söllal (2021)?

a) Korea b) Česko c) Jiné...

23. Pokud trávíte Söllal v Česku, jak je slavíte?

Volná odpověď

24. Které české svátky slavíte? (Můžete zaškrtnout více možností)

Nový rok podle gregoriánského kalendáře Velikonoce Dožínky Dušičky
 Svátek svatého Mikuláše Vánoce Neslavím

25. Máte vlastní hanbok?

a) Ano b) Ne

26. Nosíte hanbok při výjimečných událostech?

a) Ano b) Ne

27. Nosíte i hanbok v Česku na veřejnosti?

a) Ano b) Ne

28. Které korejské svátky považujete za nejdůležitější? (Vyberte nejvíce 5)

Nový rok (1.1.) Söllal Den hnutí za nezávislost Den dětí Buddhovy narozeniny
 Den obětí války Den osvobození Čchusök Den založení státu Den Hangülu
 Vánoce

Summary

The aim of the bachelor thesis called "Korean and Czech Holidays and Traditions" is to introduce two of the most important holidays of South Korea - Seollal and Chuseok, and the Czech Republic - Christmas and Easter. The thesis begins with a preface about calendars and their origins in both countries. The core part of the thesis is primarily composed of specifying certain traditions happening during the holidays, key activities, and traditional meals, but also comparing these aspects with holidays from the other country. Every chapter ends with a summary of those comparisons. The thesis concludes with an analysis of a questionnaire that focuses on how Korean people living in the Czech Republic celebrate certain holidays, both Czech and Korean.

Keywords: korean holidays, korean traditions, korean customs, czech holidays, czech traditions, czech customs, comparison of Czech and korean holidays

Seznam pramenů a literatury

Literatura

1. BLÁHOVÁ, Marie. *Historická chronologie*. Praha: Libri, 2001. ISBN 80-7277-024-1.
2. CLARK, Donald N. *Culture and Customs of Korea*. Greenwood Press, 2000. ISBN 978-0-313-36091-6.
3. *Discoveries of Korea: 20 expats' tales*. Korea: Korean Culture and Information Service, Ministry of Culture, Sports and Tourism, 2011. ISBN: 9788973751655.
4. DREYER, Robin Redmon. *Christmas traditions, legends, recipes from around the world: Making new traditions and renewing the old*. Bloomington, IN: AuthorHouse. 2016. ISBN 978-1-5246-2121-6.
5. FARHADIAN, Charles E. *Christian Worship Worldwide*. Grand Rapids, Michigan: Eerdmans. 2007. ISBN 978-0-8028-2853-8.
6. FROLEC, Václav. *Vánoce v české kultuře*. Vyd. 3. Praha: Vyšehrad, 2001. ISBN 80-7021-511-9.
7. CHO, Tina a Fanda ZAMAN. *Korean Celebrations: Festivals, Holidays and Traditions* [e-book]. Tuttle Publishing, 2019. ISBN 978-0804846943.
8. JAKOUBĚOVÁ, Vladimíra. *V babiččině kuchyni od Tří králů do Vánoc: lidové obyčeje a lidová strava v Pojizeří*. V Turnově: Muzeum Českého ráje, 2009. ISBN 978-80-254-5729-0.
9. LADA, Josef a Květoslav DUFEK. *Tradiční český rok*. Praha: Bambook, 2018. ISBN 978-80-247-5173-3.
10. LANGHAMMEROVÁ, Jiřina. *Lidové zvyky: výroční obyčeje z Čech a Moravy*. Praha: Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-525-0.
11. LEE, Young-hoon. *The Holy Spirit Movement in Korea: Its Historical and Theological Development*. Oxford, England: Regnum Books, 2009. ISBN 978-1-870345-67-5.
12. LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a Markéta POPA. *Made in Korea*. V Praze: Nová vlna, 2019. ISBN 978-80-85845-85-3.
13. NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. ISBN 978-89-92128-92-6 91030.

14. OAK, Susan a Virginia MARTIN. *American Korean Contrasts: Patterns and Expectations in the U.S. and Korea*. Hollym, 2006. ISBN 978-1565911529.
15. OTTO, Jan. Ottův slovník naučný ilustrovaná encyklopedie obecných vědomostí. 25. díl [online]. Praha, 1906. Dostupné z: <https://archive.org/stream/ottvslovnknauni12ottogoog#page/n667/mode/2up>, s. 625-626.
16. OTTO, Jan. *Ottův slovník naučný: ilustrovaná encyklopedie obecných vědomostí*. 27. díl [online]. Praha, 1908. Dostupné z: <http://www.digitalniknihovna.cz/nkp/view/uuid:cd5b04b0-eb9b-11e4-a511-5ef3fc9ae867?page=uuid:433db460-0ef2-11e5-b269-5ef3fc9bb22f>, s. 729
17. SHAFFER, David. *Seasonal customs of Korea* [e-Book]. Seoul: Korea Foundation, 2012. ISBN 978-1565912465.
18. SOHN, Ho-min. *Korean Language in Culture and Society*. University of Hawaii Press, 2006. ISBN 978-0-8248-2694-9.
19. ŠOTTNEROVÁ, Dagmar. *Lidové tradice: původ lidových tradic, zvyky, pověry, pranostiky, říkadla a hry*. Olomouc: Rubico, 2009. ISBN 978-80-7346-096-9.
20. ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.
21. ZIMMERMANNOVÁ, Marie. *Poselství křesťanských svátků: [příručka pro pedagogy základních a středních škol*. Hradec Králové: [Biskupství královéhradecké, Katechetické a pedagogické centrum], 2010. ISBN 978-80-254-6765-7.

Publikace

1. KŘÍŽEK, M. Jak vznikl náš kalendář. *Geografické rozhledy*. 2006, 15(4), 2–4. ISSN 1210-3004. Dostupné z: <https://www.geograficke-rozhledy.cz/archiv/vyhledat?q=K%C5%99%C3%AD%C5%BEek>
2. PANG, Wõnil. Hanguk kchõrisõmasõ çõnsa, 1884~1945. *Çongkjõmunhwajõngu*. 2008, 11, 79–107. <https://www.dbpia.co.kr/journal/articleDetail?nodeId=NODE02038100>
3. SONG, Čõngjõn. Hankukkjõhõ esõõi Puhwalçõl Jebä. *Kidokkjõsasang*. 2019, 724, 26–34. <https://www.dbpia.co.kr/Journal/articleDetail?nodeId=NODE07627969>

Internetové zdroje

Blíží se Chuseok! *Asianstyle* [online]. [cit. 2021-01-07]. Dostupné z: <http://www.asianstyle.cz/kultura/10024869-blizi-se-chuseok>

Češi za Silvestra utratí průměrně 2290 Kč, o 16 % více než loni. *Radio Prague International* [online]. [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/cesi-za-silvestra-utrati-prumerne-2290-kc-o-16-pct-vice-nez-loni-8111988>

Dušičky drží čtyři pětiny Čechů, k hrobu na den přesně jde jen každý pátý. *iDNES.cz* [online]. [cit. 2021-01-23]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/dusicky-svatek-hrbitov-pruzkum-stem-mark-pamatka-zemrelych.A191031_112829_domaci_tho

Each Korean spends 933,531 won for Seollal. *The Korea Times* [online]. [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: http://koreatimes.co.kr/www/news/biz/2013/02/123_130270.html

Gregoriánský kalendář. *Wikipedie* [online]. [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Gregori%C3%A1nsk%C3%BD_kalend%C3%A1%C5%99

How to Celebrate the New Year in Seoul. *Travel-stained* [online]. [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: <https://travel-stained.com/new-year-in-seoul-new-years-eve/>

Jak Češi slaví Velikonoce. *Rondo Data* [online]. [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.rondodata.cz/pruzkum/velikonoce>

Jeden z deseti Čechů nakupuje vánoční dárky u čerpací stanice. *Petrol.cz*. [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://petrol.cz/aktuality/jeden-z-deseti-cechu-nakupuje-vanocni-darkey-u-cerpaci-stance-4671>

Kroj. *Wikipedie* [online]. [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kroj>

Na Chomutovsku připomenou starý zvyk. Přijďte se podívat na dožínky. *E-CHOMUTOVSKO.CZ* [online]. [cit. 2021-01-23]. Dostupné z: <http://www.e-chomutovsko.cz/zpravy/co-se-chysta/92606-na-chomutovsku-pripomenou-stary-zvyk-prijedte-se-podivat-na-doizinky>

Na Štědrý večer vedou u Čechů řízky, u Moravanů kapr. *Týden.cz* [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/byznys/cesko/na-stedry-vecer-vedou-u-cechu-rizky-u-moravanu-kapr_152589.html

Nejčastější novoroční předsevzetí pro rok 2020. *Vitalia* [online]. [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.vitalia.cz/clanky/nejcastejsi-novorocni-predsevzeti-2020/>

New Years Eve Seoul 2021 — Events, Party, Firework, Hotels Deals. *Medium*. [online]. [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: <https://medium.com/@newyeareveseoul/new-years-eve-seoul-2020-events-party-firework-hotels-deals-2abf5dbdb87b>

Polovina Čechů podle aktuálního průzkumu dostala na Vánoce jako dárek peníze. *Finparáda*. [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://finparada.cz/6115-Polovina-Cechu-podle-aktualniho-pruzkumu-dostala-na-Vanoce-penize.aspx>

Religion. *KOREA.net* [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://www.korea.net/AboutKorea/Korean-Life/Religion>

Schnapps, whipping and sacks: how Christmas traditions evolved around the world. *The conversation* [online]. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: <https://theconversation.com/schnapps-whipping-and-sacks-how-christmas-traditions-evolved-around-the-world-52441>

Silvester in Korea. *KBS World* [online]. [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: http://world.kbs.co.kr/service/contents_view.htm?lang=g&menu_cate=lifestyle&id=&board_seq=225601ykorean.com/korean-lunar-new-year/

Silvestr šestkrát jinak: Kde trávíte příchod nového roku? ANKETA. *Frekvence 1* [online]. [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.frekvence1.cz/clanky/zpravy/silvestr-sestkrat-jinak-kde-travite-prichod-noveho-roku-anketa.shtml>

The Weirdest Christmas Traditions in the World. *The New Republic* [online]. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: <https://newrepublic.com/article/126541/weirdest-christmas-traditions-world>

Traditional Korean Clothing. *Life in Korea* [online]. [cit. 2021-01-25]. Dostupné z: <http://www.lifeinkorea.com/culture/clothes/clothes.cfm>

Více Ježíška, méně Santy. Průzkum ukázal, na co Češi slyší při předvánočním nakupování. *Aktuálně* [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz>

Welcome To The Paradoxical World Of Korean Christmas. *Forbes* [online]. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/rachelpremack/2017/12/20/welcome-to-the-paradoxical-world-of-korean-christmas/?sh=7578875a7ca8>

Korejské internetové zdroje

12 wöl 25 il, Hankuk ũi Kŕisŕmasŕ Ijagi. *Naver blog* [online]. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: https://m.blog.naver.com/much_korea/221166369143

Puhwalčöl. *Namuwiki* [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://namu.wiki/w/%EB%B6%80%ED%99%9C%EC%A0%88>

Sindodžu. *Encyclopedia of Korean Folk Culture* [online]. [cit. 2021-01-07]. Dostupné z: <https://folkency.nfm.go.kr/kr/topic/detail/4403>

Sölbim. *Naver Encyclopedia* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <https://terms.naver.com/entry.nhn?docId=575288&cid=46670&categoryId=46670>

Tähanminkuk kwa hankukkjohö sok 'kŕisŕmasŕ (söngtchančöl)'ŕi jöksa wa ŕimi. *Christian Today (Kŕisŕčchön tchutei)* [online]. [cit. 15.04.2021]. Dostupné z: <https://www.christiantoday.co.kr/news/318380>

Tosodžu. *Naver Encyclopedia* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <https://terms.naver.com/entry.nhn?docId=1847503&cid=48182&categoryId=48275>

Specifické zdroje

KÁBELE, Tomáš. *Naše tradice: Dožínky* [televizní pořad]. Tvůrci tohoto dílu: Petr KOUBEK, Břetislav LUKEŠ, Věra KRINCVAJOVÁ, Jiří DIARMAID, NOVÁK, Vít BĚLOHRADSKÝ. ČT, 2014. Dostupné též z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400020-dozinky/>

KALLUS, Otto. *Naše tradice: Silvestr a Nový rok* [televizní pořad]. Tvůrci tohoto dílu: Petr KOUBEK, Věra KRINCVAJOVÁ, Jiří DIARMAID, NOVÁK, Vít BĚLOHRADSKÝ. ČT, 2012. Dostupné též z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400006-silvestr-a-novy-rok/>

NEŠLEHOVÁ, Markéta. *Naše tradice: Štědrý den* [televizní pořad]. Tvůrci tohoto dílu: Vladimíra ČECHOVÁ, Věra KRINCVAJOVÁ, Jiří Diardmaid NOVÁK, Vít BĚLOHRADSKÝ. ČT, 2014. Dostupné též z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400004-stedry-den/>

Zdroje obrázků

Obrázek 1: Přehled všech kombinací názvů nebeských kmenů a pozemských větví (SOHN, Ho-min. *Korean Language in Culture and Society*. University of Hawaii Press, 2006. s. 90)

Obrázek 2: Korejský tradiční kroj (<https://photosw.modoo.at/?link=4z0z8o1n>)

Obrázek 3: Obřad Čcharje (<https://westridgespyglass.org/2660/local-world/lunar-new-year-traditions-around-asia/>)

Obrázek 4: Podoba létajícího draka (NA, Kyungsoo a Chae RYA. *Encyclopedia of Korean Seasonal Customs*. Seoul: The National Folk Museum of Korea, 2010. s. 108)

Obrázek 5: Koláčky songpchjŏn (<https://www.korea.net/NewsFocus/Culture/view?articleId=140612>)